

# Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

## CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR:

● ZARA DOLUHANOVA ● ACAD. PIOTR KAPIȚA ● ALEXANDR KORNEICIUK ● ZENAI DA PALLY ● VANDA VASILEVSKAIA ● LEONID VIVIEN

**răspund  
la întrebările puse de  
„VEAC NOU“**

(pag. 6—7)



Un grup de artiști ai teatrului „Pușkin”, pe străzile Bucureștiului...

## O întâmplare și filcurile ei

Walter Lippmann, cunoscutul comentator politic al ziarului „New York Herald Tribune” își publică considerațiile pe marginea evenimentelor internaționale în cadrul unei rubrici intitulată: „Astăzi și ieri”. Acum câteva zile, Lippmann și-a consacrat întreg comentariul lui însemnătății participării lui Nikita Sergheevici Hrușciov la lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. Miezul comentariului ar putea fi rezumat cam așa: Nu toată lumea își dă încă seama de țelurile reale ale vizitei conducătorului guvernului sovietic în S.U.A., dar într-un viitor apropiat, Occidentul va trebui să țină seama de propunerile făcute de N. S. Hrușciov.

Ceea ce nu înseamnă însă că Walter Lippmann se și împacă ușor cu acest gând. Drept care a și ținut să sublinieze, cuprins de îngrijorare: „Hrușciov a adus cu el un uragan la New York...” Cei neliniștește atât de rău pe ideologii și pe oamenii politici americani încât să socotească propunerile făcute de conducătorul guvernului sovietic drept un „uragan” nu-i greu de ghicit! Mai întâi dorința atât de elocvent afirmată și atât de des repetată

de a duce tratative serioase și eficiente în legătură cu dezarmarea, apoi propunerea de lichidare imediată și definitivă a anacronicului regim colonial și, desigur, nu în ultimă instanță, considerentele avansate în legătură cu îmbunătățirea funcționării O.N.U. și a aparatului ei executiv.

Faptul că pacea mai e socotită de cercuri influente americane ca... o amenințare plină de primejdii s-a vădit și cu prilejul interviului acordat de N. S. Hrușciov posturilor de televiziune americane. Pentru a contracara răsunetul declarațiilor conducătorului guvernului sovietic, „specialiștii” de la Washington l-au trimis spre a-l înfrunța pe tovarășul Hrușciov, pe David Susskind, un comentator reputat prin talentul de a-și pune în încurcătură interlocutorii.

David Susskind a căzut, însă, la acest examen greu. Mizera-i echilibristică verbală a apărut caraghioasă și cu totul disproporționată în fața valului de elocință caldă și convingătoare a tovarășului Hrușciov. Și atunci, „eminențele cenușii” care controlau din umbră transmiterea emisiunii ce avea să fie vizionată de milioane de americani au recurs la o provocare și mai nedemnă. Într-o pauză, aproape imediat după ce tovarășul Hrușciov arătase că popoarele sovietice doresc să trăiască în pace și prietenie cu poporul american, cu guvernul american, pe aceleași canale de televiziune

au început să fie transmise indemnuri la ascultarea postului de radio „Europa liberă”, care și-a creat de multă vreme o tristă faimă de aștător la un nou măcel mondial.

Pe canalele de televiziune interveniseră canalele propagandei antisovietice.

Ceea ce n-a făcut, însă, decît să reiasă și mai puternic noblețea expunerii tovarășului Hrușciov, însuflețită de o credință de nezdruccinat în victoria rațiunii umane și a soluțiilor rezonabile în relațiile internaționale.

Încît atunci cînd, după sfîrșitul interviului, a fost pusă la cale o completare absolut neobișnuită a acestuia, sub forma unor comentarii făcute imediat de o seamă din cei mai cunoscuți ziariști reacționari din S.U.A., aleși pe sprinceană, cițiva dintre ei nu s-au putut sustrage totuși puternicei impresii produse de argumentele tovarășului Hrușciov și au trebuit să admită:

— Hrușciov e sincer în năzuința spre pace.

E o întâmplare care, prin implicațiile ei neobișnuite și în același timp semnificative, se ridică aproape la valoarea de simbol.

Un simbol care atestă că în vremea noastră e din ce în ce mai greu să te opui adevărului, să încerci a te împotrivi cursului impetuos al istoriei.

**Cronicar**



Seară de dans la un club din Moscova

# In eurînd, la București

Convorbire cu pictorul Pavel Sokolov-Skalea

Prin fereastra deschisă răzbătea, de abia simțită, trepidația arterei centrale a Moscovei — strada Gorki. De la înălțimea etajului 10, capitala Uniunii Sovietice apare ca un peisaj multicolor, alcătuit din profilurile clădirilor înalte verdeața încă vie a bulevardelor și stelele de rubin ale Kremlinului. O seamă de artiști preferă liniștea pădurii sau poezia țărnelor singuratic al mării. În atelierul acela, împintat ca un turn de observație în centrul Moscovei, mă gândeam însă la faptul că Sokolov-Skalea este prin excelență un pictor al actualității, pe care știe s-o vadă în perspectiva ei istorică.

Viața și opera lui au făcut pe unii critici să-l caracterizeze drept „pictor al Revoluției din Octombrie”. Într-adevăr, cînd au bubuit salvele „Aurorei” avea 18 ani. A trăit marile evenimente alături de poporul său, cu entuziasmul firii sale de artist. Iar toată creația ulterioară — pictură istorică, decoruri, grafică — a mărturisit efortul lui de a înfățișa patosul cîincinalelor, tragismul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, Victoria, clocotul maseilor ce construiesc comunismul. Fiecare pînă este un moment de trăire intensă a

pictorului. Așteptam de multă vreme prilejul să stau de vorbă cu marele pictor sovietic. Acest prilej mi-a fost oferit de apropiata deschidere a unei expoziții personale, la București. Va fi prima confruntare a picturii sale cu publicul românesc.

— În general — ne-a spus Pavel Sokolov — expoziția va cuprinde lucrări din expoziția retrospectivă organizată anul trecut la Academia de arte plastice a U.R.S.S., cu prilejul împlinirii a 60 de ani de viață și a 40 de ani de activitate artistică. Sînt bucuros că am să pot vizita România. E o bună ocazie de a cunoaște țara, de a vedea locuri și oameni care mi-au devenit atât de familiari din pinzele lui Aman și Grigorescu, Petrașcu și Palladi, Camil Rescu, Baba, Ciucurencu... Dar, odată cu tablourile, îmi pregătesc de drum și uneltele de lucru. Sper să adun schițe care să-mi servească la realizarea unor compoziții ce mă preocupă de multă vreme. Expoziția îmi va oferi de asemenea plăcerea să revăd prieteni dragi...

Știam că maestrul Sokolov-Skalea e un bun cunoscător al plasticii românești și că are o mare prețuire pentru arta lui Corneliu Baba. Vorbind despre apropiata întâlnire cu pictorul român, Pavel Sokolov ne-a spus:

— Ultima dată l-am întîlnit pe maestrul Baba în sălile Academiei noastre de artă, la inaugurarea expoziției „Omul contemporan”. Erau prezente la expoziție, alături de lucrări ale pictorilor și sculptorilor sovietici, o seamă de pinze și sculpturi ale artiștilor din democrațiile populare. Corneliu Baba expunea admirabilul portret al scriitorului Mihail Sadoveanu.

Pictura lui Corneliu Baba — a continuat P. Sokolov-Skalea. — este una din pasiunile mele. Am scris mult despre arta lui. Și ceea ce am ținut să subliniez întotdeauna este atașamentul lui profund față de omul simplu, din popor. Pe care l-a păstrat de-a lungul anilor, în pofida diverselor curente moderniste. Personajele lui „pictate cu singele inimii”, cum spunea colegul meu, pictorul Nikolai Jukov, pot servi drept modele pentru actuala generație de artiști plastici progresisti.

Maestrul Sokolov-Skalea se dovedește și un tot atât de bun cunoscător al graficii românești. Ne-a vorbit cu căldură despre arta lui Jiquid, Perahim, Gy Szabo Bela și Damadian, care au avut expoziții personale la Moscova și Leningrad. Erevan, Sverdlovsk, Kiev și alte orașe sovietice.

La despărțire, maestrul m-a rugat să transmit salutul său cîitorilor revistei „Veac nou” și un călduros „do svidania” tuturor prietenilor săi.

Moscova.

S. Melik

● Pictorul american Rockwell Kent, președintele Consiliului național de prietenie americano-sovietică, vizitează pentru a patra oară Uniunea Sovietică. „Prima oară am fost în 1950 — a declarat Rockwell Kent. De atunci n-au trecut decît 10 ani, dar în acest răstimp viața din Țara Sovietelor a devenit mult mai bogată. Aș vrea să relev înaltul nivel cultural al oamenilor sovietici, setea lor neobosită de a cunoaște, dragostea față de literatură și artă. Expozițiile de artă sînt vizitate de mii de oameni, în timp ce la New York numai de un număr infim. În 1958, în Uniunea Sovietică a fost deschisă, timp de trei luni, o expoziție cu lucrări ale mele. În acest scurt răstimp ea a fost vizitată de foarte mulți oameni, mult mai mulți decît au vizitat expozițiile mele din S.U.A. de-a lungul a cincizeci de ani.

● Recent, pe adresa lui Samuil Marșak a sosit o scrisoare din Scoția cu următorul conținut: „La Conferința anuală de la Glasgow, ați fost ales în unanimitate președinte de onoare al Federației Burns. Acest titlu v-a fost conferit în semn de apreciere a marilor dv. merite în activitatea de popularizare a lui Burns. Traducînd în limba rusă poeziile sale, ați dat posibilitate milioanei de oameni sovietici să cunoască opera acestui poet și să prețuiască cum se cuvine filozofia pe care a propovăduit-o și a tradus-o în viață: „Infrățire între oameni”...

● Celebrul fabulist rus Krîlov a fost și dramaturg; a scris 13 piese. Dar pînă nu de mult manuscrisele

multora dintre ele erau considerate pierdute. Recent, cercetătorul S. Babîțev, candidat în științe filozofice, a descoperit în arhiva Bibliotecii centrale de muzică a Teatrului de operă și balet din Leningrad libretul operei „Familia turbată” scris de Ivan Krîlov.

● În cursul turneului întreprins în S.U.A., pianistul Sviatoslav Richter va da 25 de concerte la New York, Washington, Chicago, San Francisco, Philadelphia, Montreal, Toronto ș.a. În program: Haydn, Beethoven, Schumann, Brahms, Ceaikovski, Skreabin, Prokofiev, Sostakovici, Ravel, Debussy.

● Tăranii din cooperativă agricolă din satul Linov-Mekkern (R. D. Germană) au trimis recent o scrisoare lui Mihail Șolohov în care-i comunică că au hotărît să dea cooperativei numele său. Cu acest prilej ei l-au invitat pe Șolohov să le viziteze cooperativa. În scrisoarea de răspuns Mihail Șolohov le-a mulțumit pentru cinstea care i se face și a arătat că „Dacă anul viitor voi avea prilejul să vizitez Republica Democrată Germană voi veni neapărat și la cooperativa dv”.

● Un grup de artiști de circ sovietici, printre care celebrii Oleg Popov și Vladimir Durov, întreprind un turneu în Franța. În cele două luni cît vor rămîne acolo, artiștii sovietici vor da spectacole la Lyon, Marsilia și Paris. Iar la sfîrșitul anului imblinzitorul de tigri A. Alexandrov-Fedov și un grup de acrobați vor veni la București.

## CRONICĂ DE TOAMNĂ

### Generalul Kiselef și grădinile bucureștenilor

Luxuriante și întinse erau grădinile Brîncoveanului, a lui Ghica — Căciulă Mare, a Domniței Anastasia, a lui Teodor Văcărescu Furtună, a Belului și atîtea altele despre care, în veacurile trecute, se dusesse faima printre bucureșteni, ba chiar și printre călătorii străini în trecere prin orașul nostru.

Numai că acestea ca atîtea altele, erau apanajul marii boierimi. Tirgoveții mai mărunți, „obrazele scăpătate” cum li se spunea pe atunci, nu cunoșteau din aceste edenuri — atît de prețioase în ocniculele bucureștene — decît peticulul lor de curte. La grădinile stăpînitorilor nu aveau acces decît în mod excepțional, cînd cite un boier mai filotim le-o îngăduia, în anumite zile și în anumite ore.

Aceasta era situația la începutul veacului trecut, cînd, pentru prima oară, generalul Pavel Kiselef, atent la nevoile mulțimii, inițiază cîteva măsuri radicale; ce fel și în ce condițiuni au dat ele minunate rezultate vrem să examinăm în rândurile ce urmează.

În iarna, deci, 1830/31, pe cînd se pregătea Regulamentul Organic, generalul Kiselef (tot el dăduse ordin inginerului Boroczin să ia măsuri pentru sanarea bălții de la „locul lui Dura negușătorul”, pe locul actualului Cișmigiu) propune și izbutește să și impună, la cap. I, Secția a V-a (înfrumusețarea orașului), art. 34, următoarele: „Să se facă trei piețe obștești pentru preumblarea publicului, și anume: 1 pe Podul Mogoșoaiei, (în dreptul fostului Teatru Național, bombardat în august 1944

de tilharii naziști); 2 la Copul Podului Mogoșoaiei (Piața Victoriei de astăzi) în locul unde a fost grădina chioșcului lui Mavrogheni; 3 din dosul Mitropoliei în liveada lui Filaret” (unde avea să se înfăptuiască mai tirziu Parcul Libertății de astăzi).

După cum rezultă din „Raportul nr. 197 din 2 martie 1833, la acea dată lucrările începuse de mult și chiar înaintase binisor: „...S-a săvîrșit cu cheltuiala statului, din banii hotărîți pentru poduri, după dezlegarea d-lui deplin imputernicitul prezedent: adică: aleaia cea mare din caoul șoselei Podului Mogoșoaiei pînă la Băneasa, rîmiind cusur numai așternerea cu nisip și răsădirea coșacilor pe de lături, care și acestea au început a se lucra”...

Ajunsă la acest punct, treaba a început însă a stagna, și ar fi stagnat probabil încă multă vreme (fondurile de „bani hotărîți pentru poduri” nu erau îndestulătoare nici pentru întreținerea lor, dar pentru investiții!), dacă n-ar fi intervenit recunoștința bucureștenilor pentru guvernatorul care le lăsase o atît de frumoasă amintire, precum și generozitatea acestuia din urmă. Într-adevăr, în 1841, oferindu-i locuitorii orașului, împreună cu „impămîntenirea”, și ridicarea unei statui, generalul Kiselef o primește pe cea dintîi, dar o refuză pe cea de-a doua. O nouă ofertă cunoaște, un an mai tirziu, un nou refuz tot atît de hotărît. „Excelența sa — se spune în Ofisul domnesc nr. 333/20 mai

1842 — cunoaște un alt monument, pe care rominii l-ar putea ridica lor înșile, adică cea într-o unire silintă a tuturor spre o păzi, în toată puterea, în toată întregimea lor, instituțiile care cheazășiesc fericeia țării...”

Depunîndu-se Alexandru Ghica vodă, îi urmează, în 1842, la domnie Gheorghe Bibescu. La 5 aprilie 1843 el încearcă să forțeze lucrurile și dă un nou Ofis, însoțit și de un proiect de lege, prin care dispune ridicarea monumentului în cinstea lui Kiselef, făcînd totodată și un fond de 15.000 galbeni pentru construirea lui. Bani se strîng, toți, și se pun la păstrare la casa centrală.

Neclintit, însă, generalul Kiselef nu acceptă să fie pus în fața unui fapt împlinit și, de la Petersburg, îi scrie la 7 iunie 1843 domnitorului: „...Cît despre întrebuintarea fondurilor votate, de mi-ar fi îngăduit să arăt o dorință în acestă privință, ar fi ca ele să poată sluji la vreun lucru de folos public pentru orașul București, unde am avut prilejul să culeg atîtea semne de iubire din partea locuitorilor...”. Hotărîrea generalului să întoarcă gîndul bun al bucureștenilor în propriul lor folos nemijlocit, exprimată intii prin indemnul vag din cel de-al doilea refuz, începe așadar să se concretizeze. O săptămîină mai tirziu, o nouă și ultimă scrisoare oferă o sugestie și mai concretă: „O fințînă, un pod, o șosea, sau orice lucrare folositoare ar fi un monument pe care l-aș primi cu recunoștință”.

Văzînd inima nestrămutată a generalului, Bibescu-vodă socotește în sfîrșit chestiunea monumentului închisă și, însușindu-și cea din urmă propunere, dispune ca importantul fond de 15.000 galbeni să fie întrebuintat pentru lucrări edilitore. O bună parte avea să slujească pentru înfrumusețarea aleii de la Băneasa și pentru împodobirea ei ca o grădină publică.

Un an mai tirziu, de ziua numelui generalului, la 29 iunie 1844, șoseaua și grădina Kiselef se inaugurează oficial, cu deosebită pompă și fast. „Vestitorul românesc” nr. 51/1 iulie 1844 scrie: „Seara, muzicile oștirii au cîntat cu obicinuita-le mîiestrie bucățile cele mai alese la aleaia ce poartă numele de Kiselef și focuri foarte bogate, felurite artiștii au desfășurat pe numeroșii privitori. Intre frumoasele mașini (sic!) ce s-au fost pregătite pentru această petrecere, s-a însemnat mai cu seamă un templu (sic!) cu tîra excelenții sale, cuprins de vîpaie și împrejurat de stele”...

De atunci și pînă astăzi, „aleaia” s-a înfrumusețat și s-a împodobit mereu, iar bucureștenii au frecventat-o cu stăruință.

O toamnă de aur ne cheamă, imperios, afară, și ne îmbie la plîmbare. Fie pe șoseaua Kiselef, fie la Parcul Libertății, fie la Cișmigiu, un gînd bun pentru acela care, acum o sută și mai bine de ani, le-a pus piatra de temelie

Radu Albală

## VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

# Marea prietenie

de acad. Petre Constantinescu-Iași  
Vicepreședinte al A.R.L.U.S.

Luna marii prietenii, cum o numește poporul nostru, s-a născut din aspirația marelui țară noastră de a-și exprima sentimentele profunde și sincere de prietenie pentru poporul sovietic, pentru prima țară a socialismului victorios. Cu fiecare an, sărbătoarea prieteniei consimțea un nou pas pe calea întăririi relațiilor frățesti dintre popoarele Republicii Populare Române și Uniunii Sovietice, și pentru orice om cu dragoste de țară este evident că aceste relații frățesti, ale căror rădăcini se pierd în istorie, sînt de cea mai mare însemnătate pentru progresul și înflorirea patriei noastre. Într-adevăr, așa cum a arătat recent tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, cu prilejul cuvîntării ținute la cea de a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., în dobîndirea rezultatelor obținute de poporul român pe calea păcii, a construirii socialismului, a profundelor transformări înfăptuite în țara noastră, un rol însemnat l-a avut strînsa colaborare și într-ajutorare dintre țările socialiste și sprijinul permanent și multilateral de care se bucură țara noastră din partea Uniunii Sovietice.

Considerabilele progrese pe care le-am dobîndit au devenit posibile numai după ce poporul nostru a pus capăt dependenței politice și economice care caracteriza situația țării noastre în trecut, după ce, cu sprijinul frățesc al Uniunii Sovietice, a pus bazele unei politici dictate de interesele fundamentale ale țării și de necesitățile ei de dezvoltare pe calea progresului.

Sprijinul primit de poporul român din partea Uniunii Sovietice în făurirea vieții sale noi, socialiste, poate fi evidențiat pe cele mai diverse planuri: politic, economic, social-cultural.

Uniunea Sovietică a ajutat poporul nostru să se elibereze, să-și ia soarta în propriile lui mâini. Victoria insurecției armate de la 23 August 1944, organizată și condusă de Partidul Comunist Român a fost posibilă în condițiile favorabile create de succesele Armatei Sovietice, eliberatoare. Un sprijin neprecupețit a primit poporul nostru din partea Uniunii Sovietice și în vindicarea rănilor războiului, în refacerea economiei naționale.

La 8 mai 1945 a fost semnat primul acord de colaborare economică cu România, acord de cea mai mare importanță pentru redresarea economică a țării vătămate de exploatarea capitalistă, de criminalul război antisovietic. La puțin timp după semnarea acestui acord, Uniunea Sovietică a întreprins noi acțiuni în sprijinul țării noastre. Să ne amintim de mesajele adresate S.U.A. și Angliei de către guvernul sovietic în chestiunea recunoașterii guvernului român, de sprijinirea țării noastre la Conferința de la Potsdam, de reluarea legăturilor diplomatice cu România.

Iar ulterior, la conferințele de la Paris și New York, preliminar încheierii Tratatului de pace și mai apoi cu prilejul semnării, la 10 februarie 1947, a tratatului în cadrul conferinței de la Paris am fost puternic susținuți de Uniunea Sovietică care a respins cu hotărîre clauzele inechitabile, nefavorabile țării noastre și a impus introducerea unor clauze drepte, favorabile.

Un sprijin deosebit de prețios a primit țara noastră din partea Uniunii Sovietice în recunoașterea poziției și importanței ei pe plan internațional, sprijin concretizat pe de o parte în admiterea R.P.R. la O.N.U. și, pe de altă parte, în susținerea propunerilor și acțiunilor noastre în cadrul diverselor organizații ale acestui for internațional.

Neprecupețit și multilateral a fost sprijinul internațional acordat de Uniunea Sovietică pentru traducerea în viață a planurilor de dezvoltare a economiei noastre naționale. Așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „succesele obținute de țara noastră sînt înlesnite în mod deosebit de faptul că ne putem sprijini în construcția noii orînduirii sociale pe înaltul nivel de dezvoltare atins în U.R.S.S., pe ajutorul multilateral și frățesc pe care Uniunea Sovietică, îndreptățind cu cinste învățătura lui Lenin despre rolul primului stat socialist, îl acordă țărilor socialiste”.

Prietenia dintre poporul nostru și popoarele marii Uniuni Sovietice a fertilizat de asemenea domeniile de activitate științifică și cultural-artistică din țara noastră.

Schimbul de valori între țările noastre devine tot mai rodnic și în ce privește consultațiile, schimburile de experiență între oamenii de cultură și artă români și sovietici. Convențiile de colaborare tehnico-științifică din ultima vreme, urmate de încheierea unor convenții directe între marile instituții au permis un contact nemijlocit între oamenii de știință sovietici și români, un schimb mai larg de idei, de informații și experiență reciprocă.

O contribuție însemnată la relațiile romino-sovietice o aduce A.R.L.U.S.-ul. Pentru informarea curentă, operativă a oamenilor de știință de la noi înființează Institutul de studii romino-sovietice.

La rîndul lor, simțămîntele de prietenie pe care poporul sovietic le nutrește față de poporul nostru își găsesc expresie în interesul fierbinte pe care-l manifestă pentru realizările oamenilor muncii din Republica Populară Română. Uniunea Asociațiilor de prietenie cu țările străine, Asociația de prietenie sovieto-romină, Societatea unională pentru răspîndirea cunoștințelor științifice și politice ș.a. desfășoară o activitate tot mai largă de informare a oamenilor sovietici asupra vieții și realizărilor poporului român.

Cu prilejul Lunii prieteniei romino-sovietice, oamenii muncii din țara noastră adresează un călduros și prietenesc salut marelui popor sovietic care, sub conducerea gloriosului Partid Comunist, înfăptuiește visul de aur al omenirii, construirea societății comuniste. Poporul nostru este ferm hotărît să adîncească și să dezvolte necontenit relațiile dintre țara noastră și Uniunea Sovietică, să întărească tot mai mult prietenia veșnică romino-sovietică.

# Așa se va trăi mîine...

- Spațiul locativ — o problemă care va înceta să mai fie o problemă
- Intre orașul-gigant și orașul-satelit
- Stil arhitectonic și stil de viață

Este un lucru unanim recunoscut astăzi că singura țară din lume unde problema locuințelor a ajuns în stadiul apropiat deplin al soluționării e Uniunea Sovietică. După cum unanim știut este că — dintre toți beligeranții — țara careia războiul distrugător l-a pricinuit cele mai mari pagube materiale, lăsîndu-l atîtea orașe în ruine, e tot Uniunea Sovietică.

Ocupanții fasciști au distrus pe teritoriul sovietic peste 1.700 de orașe și centre muncitorești și 70.000 de sate și cătune. Nu mai puțin de 25.000.000 de oameni au rămas fără adăpost.

Și totuși, într-un interval de timp uimitor de scurt, Țara Sovietelor nu numai că a izbucnit să ridice din ruine și cenușă splendorile unor orașe renăscute, dar a trecut la înfăptuirea unui program de construcții urbane — și în primul rînd, de construcții de locuințe — fără precedent în istorie. Astăzi, în U.R.S.S. se ridică, anual, mai multe case de locuit și blocuri de apartamente decît în Statele Unite, Anglia, Franța, R. F. Germană, Elveția, Olanda, Belgia și Suedia luate la un loc. Anul trecut, de pildă, la fiecare mie de locuitori sovietici au re-venit 14,5 apartamente noi, în timp ce în S.U.A. și Franța — numai jumătate din această cifră, iar în Anglia doar vreo 5.

În ultimul timp oamenii sovietici și-a asumat sarcina de a rezolva în decurs de 10-12 ani problema locuințelor astfel încît să nu existe familie fără apartament separat. Pentru îndeplinirea acestei sarcini de o deosebită însemnătate socială și economică statul va aloca fonduri bănești de peste 450 de miliarde de ruble.

Realizarea unei așări sarcini este strîns legată și de un alt obiectiv pe care-l implică: crearea unor orașe și așezări urbane de tipul cel mai nou, a unor orașe ale viitorului. Concomitent cu vasta acțiune de modernizare a orașelor existente, proiectanții, constructorii și urbanistii sovietici au de îndeplinit și sarcina de a crea primele orașe ale comunismului — orașe confortabile și sănătoase pentru trai, frumoase și economice.

Dacă astăzi populația urbană a Uniunii Sovietice este de 100 milioane de locuitori, se prevede că peste 30 de ani ea se va dubla. Pentru această populație care va avea un nivel de trai foarte ridicat, condițiile de locuit trebuie să fie și ele corespunzătoare.

Arhitecții orașelor viitorului au de rezolvat probleme foarte complicate. În trecut orașele ș-au dezvoltat în chip spontan, unele din ele atîngînd proporții care fac să se nască probleme dificile de transport, de aprovizionare, de administrație comunală.

Pentru cele 7 milioane de locuitori al Moscovei — întinsă astăzi pe vreo 40 kilometri — problema transportului la locul de muncă a devenit foarte serioasă. S-a calculat că mulți moscoviți parcurg anual 5.000 de kilometri ca să ajungă la uzina sau fabrica unde lucrează. Despre unii „recordmanți” se afirmă că ar acoperi chiar o disanță apropiată de înconjurul pămîntului... Or, timpul prețios ce se pierde în acest fel ar putea fi folosit pentru odihnă, pentru studii, pentru diferite îndeletniciri culturale sau artistice, pentru sport etc.

Un alt aspect caracteristic marelui oraș zilnic, peste un milion de persoane circulă pe străzile din centrul Moscovei. Aglomerația umană din centru este complicată și de uriașa circulație a autovehiculelor.

Marele metropole sînt totodată și mari centre industriale. De aici decurge un serios dezavantaj pentru locuitorii orașului: lipsa de aer curat. Atmosfera orașelor mari este veșnic încărcată de bioxidul de carbon și de atîtea alte gaze toxice permanente împrăsciate în aer de coșurile înalte

ale uzinelor. În căutarea unui refugiu spre zonele de verdeață, citadinul constata cu neplăcere că are de parcurs o distanță din ce în ce mai mare, deoarece orașul se întinde mereu, înghițind regiunile periferice împădurite, pe care le transformă în construcții urbane și drumuri de acces.

Care este soluția? Cum să se asigure locuitorilor marilor orașe condițiile unei vieți liniștite și sănătoase?

Dificultățile pe care le ridică problemele de transport nu sînt chiar atât de greu de înlăturat. În condițiile progresului tehnic contemporan, s-au și planuit mijloace de transport mult mai rapide — trenurile urbane monorail, taxiurile aeriene etc. — care vor scurta simțitor durata călătoriilor. Pentru descongestionarea circula-

ției centrale se construiesc tuneluri subterane. Numai pe o singură arteră de mare trafic din Moscova — cunoscuta stradă Sadovaia — se vor construi 12 asemenea tuneluri pentru automobile. Progresul tehnic face posibilă apariția motoarelor fără zgomet și fără eșapament nociv, iar pe de altă parte, o mai bună organizare a circulației îndepărtează spre arterele de centură traficul camioanelor și autovehiculelor grele.

În același timp, interdicția de a se mai cogstrui întreprinderi industriale într-un anumit perimetru al orașului va înlesni purificarea atmosferei.

Asemenea măsuri ca și grîlă

M. Mihail

(continuare în pag. 10-a)

## Oaspeții noștri



NIKOLAI NIKOLAEVICI MEȘATEV, conducătorul delegației sovietice care participă la sărbătorirea Lunii prieteniei romino-sovietice este o figură marcantă a vieții politice și științifice sovietice. Este membru al Comitetului Central al Comsomolului și prim vicepreședinte al Asociației unionale pentru răspîndirea cunoștințelor politice și științifice, în care calitate a participat la diferite conferințe și congrese internaționale și naționale în Anglia, Austria, Italia, Belgia, Bulgaria și alte țări. Tov. N. N. Meșatev este de asemenea vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-romine.

EKATERINA ALEXEIEVNA VASIUKOVA, vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-romine este directorul Institutului unional de endocrinologie experimentală din Moscova și au-



toarea a circa 40 de lucrări științifice.

Pentru meritele sale pe tărîmul științelor medicale i-a fost conferită, anul acesta, înalta distincție sovietică „Ordinul Lenin”.

ALEXANDR ALEXANDROVICI MIHAILOV, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S. este directorul Observatorului astronomic principal al Academiei de Științe a U.R.S.S. de la Pulkovo. Intre anii 1946 — 1948 a fost vicepreședinte al Uniunii internaționale a astro-



nomilor. A. A. Mihailov este Doctor Honoris Causa al Universității din Copenhaga, membru corespondent al Biroului de Longitudini de la Paris, membru al lui Royal Astronomical Society din Londra și al Academiei Științelor Naturii din Halle.

Intensa activitate științifică a lui A. A. Mihailov a fost răsplătită de guvernul sovietic prin acordarea, în două rînduri, a „Ordinului Lenin” și a altor înalte distincții.



IVAN IVANOVICI MERJAVIN, maestru petrolist din R.S.S.A. Tătară este binecunoscut în întreaga Uniune Sovietică. El face parte dintr-o brigadă de muncă comunistă din unul oraș tatar Almet'evsk și este decorat cu „Ordinul Lenin”. I. I. Merjavin a participat în repetate rînduri la consfătuirile republicane ale petrolistilor și, recent, la consfătuirea brigăzilor și fruntașilor muncii comuniste.

# PODOABELE LENINGRADULUI

(II)

Impresionantă este lecția de istorie de la Smolnii, din fortăreața Petropavlovsk, de pe crucișătorul „Aurora”. Impresionantă este lecția de la muzeul de istorie a Leningradului.

La Smolnii a fost inima și sufletul Marii Revoluții din Octombrie. Pensionul fetelor nobile devenise sediul statului major al Revoluției, condus de Lenin. Istoria Revoluției o cunoșteam. Nu cunoșteam însă locurile despre care citisem din cărți. M-a impresionat mult locuința lui Lenin la Smolnii. O singură cameră, o fostă bucătărie sau magazie pe vremuri, despărțită cu un paravan. După paravan, două paturi de fier, simple, curate, paturi de spital, de internat sau soldătești. În aceste paturi se odihneau Lenin și Krupskaja, tovarăsa lui de viață. Simplu a trăit Lenin, ca un filozof antic. Ii ajungea un pat, o măsuță și o canapea.

Zile și săptămâni întregi ar trebui să stai în muzeul de istorie al Leningradului. De multe ori este greu să-ți stăpânești lacrimile. Este impresionant să afli despre răscoala decemvriștilor, din anul 1825, în ziua morții lui Alexandru I. Dar la 14 decembrie depune jurământul țarul cel nou, Nikolai I și tronul lui se umple de singele patrioților care s-au răscolit împotriva tiraniei, împotriva feudalismului iobăgist, rușinos pentru secolul XIX. Atunci au căzut și mulți prieteni și colegi de-ai lui Pușkin, de la Tarskoe Selo. Au căzut Delvig, Kūhelbecher, Ilievski și alții. N-au fost cruțați nici Rileev, nici Bestujev. Pușkin i-a cunoscut pe toți aproape, fie la Tarskoe Selo, fie la cerul decemvriștilor pe care îl frecventa încă din 1817, la Petersburg. Ideile progresiste ale secolului al XIX-lea l-au influențat și pe Pușkin. Terenul îi era pregătit încă din liceul fiilor de nobili de la Tarskoe Selo, unde a intrat în anul 1811, de la înființare și unde l-a avut ca profesor de filozofie pe Boudri, fratele lui Morat, unul din conducătorii Revoluției franceze din 1789. Dar nu numai la Tarskoe Selo s-a format caracterul și felul de a gândi al lui Pușkin. Să nu uităm că în casa tatălui său veneau oameni de talia lui Krilov, Jukovski, Derjavin, Ceadaev și alții. Derjavin l-a „descoperit” ca poet pe Pușkin. El l-a îndemnat să recite primele poezii în sala de festivități a colegiului din Tarskoe Selo. Auditoriul a rămas uimit, iar Derjavin nu s-a putut reține și a declarat în auzul tuturor, arătându-l pe tânărul Pușkin:

— Iată cine îl va înlocui pe Derjavin.

Evenimentele din iarna anului 1825 l-au îndrăgostit și mai mult pe Pușkin împotriva tiraniei. Inchisorile erau pline de arestați care își așteptau osinda, deportarea sau spânzurătoarea. Poeziile lui Pușkin circulă din mână în mână, scrise pe foi volante, de membrii cercului revoluționar, ajuns în închisori și dau speranță și curaj, dau un licăr în bezna întunericului țarist.

Leningradul va rămâne însă, mai ales în istoria omenirii ca orașul în care s-a aprins flacăra Marii Revoluții din Octombrie, orașul care a aprins nemuritoare flacăra a victoriilor proletariatului, a victoriei comunismului. Încă nu s-a scris epopeea Leningradului din timpul blocadei fasciste, în cele 900 de zile de asediu. Naziștii au crezut că vor putea înfringe rezistența leningradenilor prin foamete, dacă nu prin arme. Calvarul a fost lung și greu, nespuse de greu. Nu era lumină, nu erau provizii destule, transporturile încetaseră. Rația de pine pe cap de locuitor era de 125 de grame. Numai muncitorii și luptătorii primeau cu 125 grame mai mult, adică porție dublă cum s-ar spune. Cercul a fost rupt abia în ianuarie 1943, după mai bine de doi ani de suferințe cumplite, care nu se pot aproape descrie. Peste gheața lacului Ladoga au început să circule oamenii, să se facă legătura cu restul țării. Distanța era mare. Trei sute de kilometri pe gheață, până la centrul de aprovizionare. Trei sute dus, trei sute întors. Acesta era drumul. Oamenii l-au numit „Drumul vieții”. Veneau săniți încărcate cu alimente și muniții și se întorceau din Leningrad cu răniți, cu bătrâni și copii. Zeci de mii de oameni au murit atunci de foame. Erau hotărâți să moară până la unul, dar

să nu se predea fascișilor. Hitler anunțase victoria, așa cum o anunțase și pe cea de la Stalingrad și de la Moscova. Dar nouă sute de zile au stat hitleriștii la porțile orașului, la cîteva kilometri numai și pînă la urmă au fugit sau și-au găsit mormintul.

Leningradul are nenumărate podoaabe. Ermitajul este una din minunile lumii. Aici vezi evoluția unei țări. Vezi bogăția, luxul claselor stăpînitoare și în contrast tipător, sărăcia și viața iobagului.

Tot o minune poate fi considerată și reședința țarilor de la Petrodvoret. Aici și-a făcut reședința Petru I, apoi țarii care au urmat i-au continuat opera pînă cînd reședința a devenit o copie fidelă a curții franceze de la Versailles. Și aici, la Petrodvoret se vedea marea, grandioasa și puterea țarilor. Simbolurile nu lipsesc nici aici. În mijlocul a zeci de fontane arteziane domină statuia lui Samson, învingătorul leului.

Samson îl simbolizează pe învingătorul leului suedez, la Poltava. Rîntina piramida are nu mai puțin de 505 caderi de apă. Am vizitat vechiul castel al lui Petru I pe țărmul mării, numit Monplaisir. Ingenios au fost concepute și fontana Soarelui și fontana Butoanei. Fontana Butoanei! Curios! Încă nu-mi puteam închipui femininul buonului... Și am făcut și eu haz cînd am văzut cum se jucau copiii și vizitatorii, dar tot butoana învingea, căci acei care se așezau pe bancă se trezeau stropiți de apă, ca și cum ar fi stat cineva în spatele lor și i-ar fi pîndit... Declanșarea mecanismului se potrivea cu așezarea pe bancă... Aici este șiretlicul și dibăcia meșterului constructor.

Fasciștii au vrut să distrugă în întregime această minune a Leningradului. Locuitorii au dejuțat în mare măsură planurile lor și au înlăturat la vreme minele cu explozie întîrziată. Barbaria nazistă se vede și aici, se vede și la Pușkin, fostul Tarskoe Selo. Hitleriștii au aruncat în aer și au prădat. S-au găsit statuete aruncate, s-au găsit sfîrșimături de mozaicuri și marmură. Cu parchetele scumpe și rare au făcut foc. Au sfîrșit coloanele dorice și capitelurile corintice. Au golit pereții de tapiseria de mătase cu desene și imprimări de mare artă. Au distrus parcurile, lacurile, cascadele, fontanile. Zece mii de arbori au distrus fasciștii în parcul de la Petrodvoret. Au tăiat peste 3.000 de arbori, esențe rare, adoptate din țări străine. Obuzele au rețezat coroanele arborilor. Se mai văd urmele. Nici parcul de la Tarskoe Selo n-a scăpat. Totul au vrut să distrugă. Numai statuile și statuetele valoroase au scăpat. Populația le-a îngropat și naștiștii nu le-au găsit. Așa a scăpat de distrugere și statuia lui Pușkin, din parcul fostului colegiu unde a învățat poetul.

Oamenii sovietici sînt mindri de orașele lor, de eroii lor, de scriitorii și savanții lor, de cultura lor. M-am putut convinge de acest lucru preutindeni pe unde am umblat prin Uniunea Sovietică. Același lucru l-am văzut în Gruzia, la Soci, în Crimeea, la Kiev, la Dnepropetrovsk, la Moscova și Leningrad. Muzeele sînt luate cu asalt. Aștepti rîndul pentru a cumpăra un bilet, pentru a intra. Să luăm numai muzeul de la Tarskoe Selo. La ora unsprezece, cînd am ajuns noi, s-a comunicat din muzeu că nu mai pot intra în săli vizitatori. Într-o oră se umpluseră sălile. De altfel am aflat și graficul vizitelor doritorilor de cultură. În anul 1918, în prima zi cînd s-a deschis muzeul de aici au venit 29 de vizitatori, dar în anii dinainte de cel de-al doilea război mondial numărul lor era de aproape trei mii pe zi. Un milion de oameni pe an veneau și priveau frumusețile parcului și comorile de artă ale palatului. La Petrodvoret numărul vizitatorilor era și mai mare.

Fiecare calț odihnește, cultivă și formează bogata viziune a omului sovietic. Artă, care era un apănaj al țarilor și nobilimii, a ajuns astăzi un bun spiritual al muncitorului, țaranului. În fața tablourilor lui Leonardo Da Vinci și Rafael se opresc oamenii din popor. Omul simplu se îmbogățește, își înobilează sufletul de frumusețe. În sălile Ermitajului, ca într-un templu al artelor frumoase, oamenii rămîn tăcuți și ascultă explicațiile specialiștilor. Trece din sală

în sală, din epocă în epocă și din țară în țară...

Nu se poate descrie tot ce am văzut și am auzit din explicațiile date în cele două vizite pe care le-am făcut la Ermitaj. Și n-am văzut decît o mică, foarte mică parte a muzeului. Cele trei sute douăzeci și două de săli nu pot fi văzute nici în fugă chiar.

Pentru ca cititorul să-și poată face o cît de mică idee a mărimii și capacității fostului palat al țarilor, îl pot informa că palatul are o mie cincizeci de încăperi, cu o mie nouă sute patruzeci și cinci de ferestre, o mie șapte sute optzeci și șase uși și o sută șaptesprezece scări.

## PE URMELE ISTORIEI

Distrugerea de către fasciști a parcurilor și palatelor de la Petrodvoret și Pușkin a lovit greu amorul propriu al leningradenilor, mindria lor. De aceea ei au pornit la reconstruirea acestor locuri de odihnă și frumusețe.

Nu-i ușor de refăcut, de reconstruit și reconstituit arta unor măștri din veacurile trecute. A trebuit să se înființeze școli speciale pentru instruirea și pregătirea celor care urma să repare distrugerile. Munca s-a pornit și pînă în anul 1965 cele două palate vor fi gata, așa cum au fost înainte. Pentru a ne da seama ce cheltuială necesită aceste refaceri, precizez că numai pentru o singură cameră s-au cheltuit cinci milioane de ruble. Noroc că tot ce era valoros ca artă ornamentală a fost evacuat. Au fost evacuate și piese care sînt de artă minoră. Au fost scoase și evacuate tapiserii, vase, mozaicuri și argintării, lustre și mobile de epocă, goblenuri, lucrări în lemn și aramă. Cu această ocazie am aflat că lângă Leningrad, încă de pe vremea țarilor, s-a înființat o fabrică de goblenuri. Aceste țesături ega-

lau goblenurile orientale, în special pe cele chinezești. Tot atunci a început să se lucreze și filigranul de argint și firul de aur. Era lucrată marmura italiană și grecească, dar a fost descoperită malachita și azurita munților Urali. Există o capodoperă, o masă lucrată în malachită, de culoare verde închis și în azurită, de culoarea cerului senin. Parchetul nu-i din lemn oarecare. Lemnul parchetelor a fost adus din America, din Asia.

M-au uimit mozaicurile și dantelăriile de piatră de la moscheile și muzeele din Istanbul și Cairo. În castelele țarilor, mozaicul împodobește și înfrumusețează ca și pe vremea sultanului Hassan... Același joc de culori și ape, aceeași fantezie orientală, același echilibru în desen, aceeași îmbinare a formelor și culorilor.

Și, fiindcă este vorba de arte minore, de ornamentare, m-am oprit în fața unei amfore etrusce și nu pot spune că mi-a produs mai puțină bucurie estetică decît un car cu boi de Grigorescu. Iată un vas chinezesc la care, ne spune însoțitoarea, au lucrat trei generații de pictori chinezi. Dau acest exemplu numai pentru a vedea că artele așa zise minore sînt în foarte multe cazuri de mare rafinament artistic, sînt majore și nemuritoare, deși autorii au rămas necunoscuți, ca niște simpli meșteșugari bucuși de comenzile împăraților și mandarinilor lor.

Una din mindriile Leningradului este și construirea metroului. Oricine își dă seama că n-a fost ușor să construiești un metrou la gurile Nevei, în pămînt nisipos, cu râuri și lacuri subterane.

Spiritul constructiv și inventiv al omului sovietic s-a afirmat cu și mai mare putere pe șantierele navale din Leningrad, unde s-a construit nava atomică, spîrgătorul de gheață „V. I. Lenin”. Leningradenii se mindresc și cu acest lucru și spîrgătorul de gheață este socotit tot ca o mindrie a lor și a întregului popor.



La intrarea în Ermitaj

PRIMA ZI  
DE CURS  
LA  
UNIVERSITATEA  
„PRIETENIA  
POPOARELOR“

A trecut mai bine de o lună de când cei 150.000 de studenți moscoviți și-au început sau reluat studiile. Și iată că recent, la 1 octombrie, și-a deschis cursurile și proaspăta dar de pe acum celebra universitate a „Prieteniei popoarelor”. În amfiteatrele uriașului edificiu, care ocupă aproape suprafața unui cartier și în care înainte vreme funcționase o academie militară, au luat loc studenți și studente de pe toate meridianele și paralelele, din țările Asiei și Africii, din satele și orașele întinsului continent sud-american.

Cum a luat ființă  
Universitatea

Reprezentanți ai opiniei publice și ai cercurilor guvernamentale dintr-o serie de țări slab dezvoltate economic și-au exprimat, nu o dată, dorința de a se crea respectivelor țări posibilități sporite pentru formarea de cadre specializate în instituțiile de învățământ superior din U.R.S.S. La începutul acestui an, câteva mari organizații sovietice, printre care Consiliul Central al Sindicatelor, Comitetul organizațiilor de tineret, Uniunea Asociațiilor de prietenie cu străinătatea, Comitetul sovietic de solidaritate cu țările din Asia și Africa ș.a. au cerut guvernului sovietic să sprijine ideea înființării la Moscova a unei universități cu caracter special. Bineînțeles, această inițiativă a fost aprobată și susținută.

Originala instituție de învățământ este condusă de un consiliu universitar alcătuit dintr-un rector și adjunctii săi, din ministrul învățământului superior și mediu de specialitate al U.R.S.S., din reprezentanți ai organizațiilor fondatoare și ai cadrelor didactice. În consiliu vor fi aleși, de asemenea, reprezentanți ai studenților.

Șaptezeci de candidați  
pentru fiecare loc

Cererile de admitere în facultăți au început să sosească la diverse organizații și instituții sovietice cu sediul la Moscova și în străinătate imediat după discursul ținut în februarie trecut, în Indonezia, de Nikita Sergheevici Hrușciov, discurs în care conducătorul statului sovietic a anunțat hotărârea guvernului de a întemeia la Moscova o universitate a prieteniei popoarelor. De atunci și până la începutul cursurilor, treizeci și cinci de mii de tineri și tinere și-au exprimat dorința de a studia în Uniunea Sovietică.

Cu prilejul unui interviu luat rectorului Universității, cunoscutul savant sovietic Serghei Rumeantsev, am putut afla următoarele:

— Concursul de admitere — ne-a declarat savantul — s-a dovedit a fi un concurs fără precedent căci, pentru fiecare loc, au candidat aproape 70 de solicitanți. Sarcina comisiei de admitere n-a fost de fel ușoară, căci trebuiau selectați numai primii 500 de studenți. Dar un concurs e un concurs și nimeni n-a stabilit vreă cotă pentru cutare sau cutare țară.

Criteriul de căpetenie în selecțio-



Nigeriana Nancy Johnson, la prima ei lecție de limba rusă.

narea candidaților a fost cultura generală a acestora. Bineînțeles, s-a ținut seama și de recomandările școlilor în care studiaseră anterior. Am acordat de asemenea atenție candidaților proveniți din familii sărace, celor care n-aveau posibilitatea să-și completeze studiile superioare prin mijloace proprii. La cele de mai sus trebuie să adăugăm că studenții din țările asiatice, africane și latino-americane care și fac acum studiile la Universitatea din Moscova și în alte instituții sovietice le vor putea urma și de aici înainte urmând ca și alți studenți să fie admiși în instituțiile de învățământ respective.

Frecventarea universității „Prietenia popoarelor” este gratuită, ca de altfel la toate școlile superioare sovietice. Guvernul sovietic și-a asumat obligația de a acoperi cheltuielile de călătorie dus și întors ale studenților și de asemenea să le acorde burse, să le furnizeze gratuit manualele și materialul didactic trebuincios.

Durata cursurilor:  
cinci ani

Universitatea are șase facultăți principale: politehnică, medicină, agronomie, istorie și filologie, științe economice și drept internațional, fizică și matematică. Cursurile sînt predate de savanți și specialiști binecunoscuți.

— În Kenya, țara mea, e mare nevoie de ingineri — ne-a declarat Geoffrey Kimotho Gatende — așa că oș dori să devin inginer constructor. După absolvirea facultății am să mă întorc acasă să construiesc case, poduri, hidrocentrale și șosele. Pentru Godfrey Sunday Patta, ziua de 1 octombrie a devenit o dată de două ori memorabilă: în primul rînd pentru că în această zi a fost proclamată independența patriei lui, Nigeria, iar în al doilea rînd pentru că, în aceeași zi, și-a început studiile în Uniunea Sovietică.

— Sînt nespuse de fericit — ne-a spus — că pot să învăț la Moscova. Această posibilitate este pentru mine, ca și pentru compatrioții mei, un mare sprijin pe care-l primim din partea Uniunii Sovietice. Iar comportarea oamenilor sovietici față de noi este ireproșabilă.

Toți studenții străini insistă asupra bunei primiri pe care le-au făcut-o profesorii și studenții sovietici, citeva zeci la număr, sosiți din diferite republici unionale pentru a urma alături de ei cursurile universității „Prietenia popoarelor”.

Cu mulți dintre aceștia au și le-

gat o strînsă prietenie, lucru lesne de înțeles dacă ținem seamă că locuiesc în același cămin, că își petrec împreună timpul liber, la cinematograf, la teatru sau în excursii. Și apoi studenții sovietici se mai ocupă și cu inițierea colegilor lor de peste mări și țări în „tainele” limbii ruse.

Dealtfel limba rusă este principala disciplină care va fi predată în primul an, anul preparator. Căci în primul rînd studenții străini trebuie să înțeleagă limba rusă în care sînt predate cursurile, să-și poată lua notițe. De asemenea, înainte de a începe studiile în specialitatea aleasă, studenții trebuie să-și asimileze o serie de discipline cu caracter general, cum sînt matematicile, fizica, chimia ș.a.

Așa dar, cursurile care vor dura cinci ani, au început. Să urăm noilor studenți moscoviți spor și mult succes la învățătură.

Alexandr Usvatov

Sidonia Drăgușanu

Cu aripile întinse

Colhozul „Cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.” se află în regiunea Odesa. Este unul din mii de colhozuri ucrainene; ai zice un fir de nisip în prundișul unui fluviu uriaș. Dar acest colhoz are faima de a fi condus de Makar Posmitni, purtător de două ori al titlului de Erou al Muncii Socialiste. Colhoznicii membri ai acestei puternice unități agrare socialiste sînt hotărîți să

lupte cu puteri sporite în așa fel încît colhozul lor să fie demn de titlul de „colhoz al muncii comuniste”

și să merite pe deplin acest titlu de glorie. Ţelul măreț al tuturor este comunismul. Ei au pășit cu înflăcărare la construcția desfășurată a comunismului și, pe linia acestei sarcini grandioase, au hotărît să îndeplinească obiectivele septenaliului în numai cinci ani. La capătul acestei perioade, la capătul celor cinci ani, productivitatea muncii va spori de două ori și jumătate, vor crește într-un ritm rapid și neîncetat cantitățile de produse agro-alimentare.

Așezarea colhoznică va căpăta tot mai mult înfățișarea caracteristică a unei localități urbane, înfățișarea unui oraș. Se va înfăptui în acest fel unul din cele mai nobile și frumoase visuri ale comunistilor, ștergerea treptată a deosebirilor dintre sat și oraș. De pe acum acest vis înflăcărat a început să prindă viață. În colhozul „Cel de-al

XXI-lea Congres al P.C.U.S.” au fost construite ș. date în funcțiune o modernă fabrică de piine, un restaurant, un post local de radioficare, o galerie permanentă de tablouri, un Palat cultural cu sală de teatru și cinematograf, un spital utilat după ultimele cerințe medico-sanitare, o policlinică, o maternitate, creșe, cămine de copii și citeva școli. Casele nou construite sînt aliniate

pe străzi largi, cu trotuare și plantate cu pomi decorativi și fructiferi. Tot aci funcționează și o bază

a Institutului unional de cercetări științifice în domeniul economiei agrare, a cărui menire este să introducă în practica agricolă cele mai noi principii și metode agrotehnice și zootehnice.

Intocmai ca pentru toți oamenii sovietici, pentru colhoznicii din colhozul „Cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.” comunismul a devenit un țel apropiat, el capătă zi de zi o tot mai mare forță materială, concretă. În lumina superbă a acestui țel măreț, strălucesc de pe acum construcțiile virstei de aur a omnitării; în acest sens, colhozul „Cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.” este un singur exemplu din șirul nesfîrșit pe care-l oferă întregii lumi oamenii sovietici, oamenii care, pe o șesime a globului pămîntesc au trecut în acești ani istorici la construcția desfășurată a societății comuniste.

Petru Vintilă

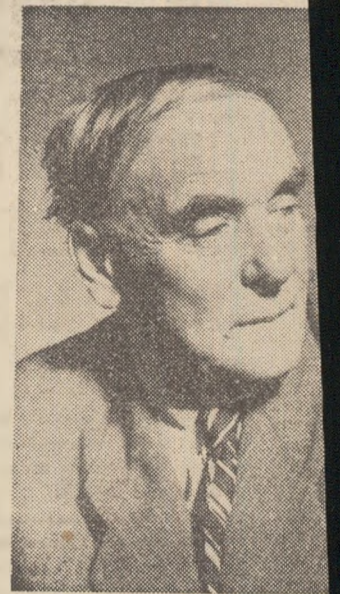
DOCUMENTE  
CONTEMPORANE

ZARA DOLUHANOVA  
ACAD. PIOTR KAPIȚA  
ALEXANDR KORNEICIUK  
ZENAIDA PALLY  
VANDA VASILEVSKAIA  
L. S. VIVIEN

răspund

LA ÎNTREBĂRILE  
PUSE DE

"Veac nou"



## Povestește Zara Doluhanova, „glasul de aur al secolului nostru”

gen inferior: ea oferă desigur, posibilități uriașe și, în felul lor, inegalabile.

— In fond și cântăreții pe care i-ați citat abordează, pe lângă genul de concert, domeniul operei!...

— Este firesc. Și eu am cântat adesea în operă, dar la mine s-a produs un fenomen de ordin, ca să spunem așa, temperamental. Atunci când interpretezi un spectacol de operă trebuie să realizezi o armonie generală, fiecare interpret trebuie să-l simtă pe celălalt. Mi se întâmpla, însă, foarte des ca eu să creez o anumită interpretare iar partenerul meu cu totul alta. Asta mă nemulțumea atât de mult încât în cele din urmă m-am dedicat muzicii de concert unde, ca solistă, îmi pot realiza pe deplin viziunea interpretativă. Ceea ce nu înseamnă, totuși, că am părăsit cu totul opera: chiar de curind mi s-a propus să joc la Moscova în „Cavalerul rozelor” de Richard Strauss care va intra în repertoriul lui „Bolșoi Teatr”.

— Pentru că ați pomenit de Richard Strauss, am remarcat în repertoriul dv. o predilecție accentuată pentru muzica modernă, contemporană.

— Repertoriul meu începe de la preclasiți și, în genere, am abordat aproape toate epocile creatoare. Este adevărat însă că am o anumită preferință — și așa putea spune că, pe măsura trecerii anilor, ea este din ce în ce mai marcată — pentru muzica apropiată de zilele noastre. Printre compozitorii contemporani care-mi sînt cei mai dragi îi numesc în primul rînd pe Prokofiev și Șostakovici. Dar sfera muzicii moderne care mă interesează se mărește mereu: în Republica Populară Polonă am participat la un Festival de muzică contemporană care m-a impresionat puternic

— Știți, se spune că în general, cântăreții evită unele creații contemporane, afirmînd că ele nu pun destul în valoare vocea omenească.

— Depinde, firește, despre ce creații contemporane este vorba. Muzica formalistă occidentală se depărtează adesea de posibilitățile vocale firești. Îmi amintesc că am auzit, de pildă, un cor în care vocile încercau să imite... instrumentele de percuție. Dar nu e mai puțin adevărat că noțiunea de „specific vocal”, ca și aceea de melodie, evoluează de-a lungul anilor. Astăzi, pot cînta cu ușurință ceea ce acum cîinci ani aș fi socotit că este cu neputință de realizat vocal.

— Înseamnă deci, că și înțelegerea ascultătorului evoluează.

— Bineînțeles. Cred că în fiecare lucrare contemporană care se depărtează de caracterul tradițional (mă refer evident, numai la lucrările valoroase din punct de vedere al conținutului și formei) există, ca să zic așa, acel „simbure expresiv” care trebuie pus în valoare de interpret și transmis ascultătorului. Așadar, înțelegerea și răspunderea muzicii contemporane depinde în primul rînd de

interpret, de dorința lui de a se apropia și pătrunde originalitatea limbajului.

— Încă o întrebare, legată de această problemă: ce ne puteți spune despre muzica și interpretării române?

— Din păcate, n-am avut încă prilejul să cunosc prea multe compoziții românești, dar mi se pare că aveți o muzică interesantă și sînt foarte doritoare să mă apropiez de unele compoziții noi. În ceea ce-i privește pe interpreți, de mulți mă leagă nu numai admirația profesională, ci și o caldă prietenie. Mi-e greu să mă mărginesc doar la cîteva nume de cântăreți pe care-i admir îndeosebi, dar, înșirîșit... Garbis, Herlea, Elena Cernei...

— Și despre publicul românesc?

...De îndată ce am pus această întrebare, mi-am reamintit, însă, că de la Zara Doluhanova este cu neputință să obții mai mult decît „cred că am produs o impresie bună”... „m-au aplaudat”. În schimb, mi-ar fi fost foarte ușor să-i exprim eu Zarei Doluhanova sentimentele pe care i le poartă publicul românesc.

I. Hristea



L. S. Vivien:

In căutarea

Regizorul Leonid Serg... cunoscut om de teatru, se a... ului Teatrului de dramă... este, L-am rugat pe aprecie mai importante prob contemporan.

supra vechiului, o victorie de masă. Căutările, înfringerile, biruințele eroilor nu rămîn o chestiune personală, ci servesc întotdeauna milioane de oameni, ușurîndu-le mersul înainte.

Dar pentru ca eroul nostru contemporan să iasă biruitor, în el trebuie să existe o unitate între individ și tipul social.

— Ce înțelegeți prin „tip social”?

— Tipul social este omul care oglindește în caracterul lui structura morală și psihică a unei colectivități iar în acțiunile și faptele sale trăsăturile esențiale ale unei anumite clase sau epoci istorice.

— Așadar cu ce începe artistul?

— Gorki spunea că artistul vede înainte de toate caracterele. Iar imediat ce se ivesc caracterele ele trebuie neapărat să se ciocnească. Drama înseamnă acțiune. Acțiunea înseamnă luptă.

In sutele de cronici muzicale care au consemnat, în toată lumea, concertele Zarei Doluhanova se întîlnesc adeseori aprecieri entuziaste care o situează pe marea cîntăreață printre cele mai mari interprete ale epocii contemporane... Și totuși, „glasul de aur al secolului nostru” (cum a numit-o un cronicar occidental) refuză pur și simplu să povestească ceva despre succesele dobîndite în turneele de peste hotare. „Cred că am produs o impresie bună”, „m-au aplaudat” — iată tot ce poți obține din partea Zarei Doluhanova în legătură cu concertele ei. Din fericire, în această privință există destule mărturii care m-au scutit de insistențe. În schimb, de îndată ce schimb subiectul, artista se arată interesată și volubilă.

— In țările occidentale pe care le-am cîntat — își amintește cîntăreața — am întîlnit, e adevărat, un interes viu pentru arta mea dar mai cu seamă pentru țara pe care o reprezentam. Am simțit mereu prietenia sinceră a publicului care se manifesta și după concert, în relațiile personale legate rapid și spontan. Adeseori eram întrebată verbal sau în scrisori despre realitățile din Uniunea Sovietică — și cîteodată întrebările erau atât de naive, încît îți puteai da lesne seama cît de puțin informați sînt îndeobște oamenii simpli ai acestor țări...

— Ați avut desigur și contacte cu oamenii de artă.

— Desigur, dar știți cum se întîmplă în turnee: timpul e măsurat, mereu trebuie să pleci dintr-un oraș într-altul. Totuși în S.U.A. am avut întîlniri, sau, mai bine zis, reintîlniri interesante, cu artiști ca violonistul Isac Stern, cîntăreața Blanche Thebom și alții.

— Pentru că ați pomenit de cîntăreți, aș vrea să vă întreb pe care dintre mării interpreți vocali ai lumii îi preferați îndeosebi.

— Pe Fischer Dieskan, Victoria de Los Angeles și, bineînțeles, pe Elisabeth Schwarzkopf. Ceea ce admir în primul rînd la ei este largă lor gamă de posibilități interpretative, varietatea stilurilor, finețea și inteligența nuanțării.

— Înțeleg. De altfel ei sînt, ca și dv, în primul rînd, cîntăreți de concert, și în special de lieduri.

— E adevărat. Cred că liedul — mai ales dacă abordezi un repertoriu întîns atît din punct de vedere istoric cît și național — este una din cele mai grele întrecări la care poate fi supusă arta unui cîntăreț. N-aș vrea să înțelegem din asta că socotesc opera an

Insean conflic Drama mult să greutat Să r al pat care ac cuprînd nerat d Rude și opuse a najele. Să ne la Feme viață, b Apoi, turgia s Conflict să-i spu rior, con cut mai omului mare

# cu acad. TR KAPIȚA

preintimpinarea unui război atomic este indisolubil legată de numeroși factori economici, politici și sociali. Iată de ce acad. Kapița preconizează o strânsă colaborare între oamenii de știință și fruntașii vieții publice, în vederea gășirii unei soluții corespunzătoare intereselor întregii omeniri. „Sint de părere că în cazul de față — arăta acad. Kapița — oamenii de știință nu trebuie să se limiteze la aspectul științific al problemei, că trebuie să se ocupe și de aspectul social și politic. Dacă cu acest prilej ei vor da dovadă de un oarecare diletantism, lucrul nu trebuie să ne intimideze, deoarece nu există decât puțini oameni care să poată cuprinde temeinic toate aspectele unei probleme atât de complexe”.

Merită, de asemenea, să ne oprim asupra unei alte idei la fel de actuale, cuprinse în răspunsul la ancheta revistei „Timpuri noi”. Acad. Kapița își exprima increderea în evoluția procesului de însănătoșire a relațiilor dintre state. Dar această evoluție, dată fiind complexitatea problemelor, internaționale litigioase, va fi de lungă durată și de aceea, în condițiile tehnicii militare moderne, ea ar putea fi întreruptă de un război neașteptat. De aici o concluzie extrem de valoroasă: „Oricât de imperfecte ar fi metodele de control, măsurile pentru interzicerea experimentării bombelor nucleare, pentru interzicerea fabricării și folosirii lor și orice alte acorduri cu privire la dezarmare trebuie salutate și sprijinite pe toate căile”.

Aceste idei își păstrează valabilitatea și în zilele noastre, dar acad. Kapița a ținut să sublinieze că acum, „sarcina principală este dezarmarea generală și totală pentru care militează în permanență guvernul sovietic”.

Apoi, convorbirea a îmbrățișat, cum era și firesc, probleme științifice actuale.

Vorbind despre activitatea Institutului pe care îl conduce, acad. Kapița s-a referit la caracterul foarte larg al problemelor aflate în cercetare. De aceea este foarte greu — ne-a spus ilustrul interlocutor — să înfățișez în câteva cuvinte preocupările cercetătorilor noștri. Multe din ele pot fi întâlnite în publicația noastră „Revista de fizică teoretică și experimentală”. La lucrările Institutului își aduc contribuția fizicienii de seamă ca acad. Landau, Fok și alții.

O altă întrebare s-a referit la una din problemele centrale ale fizicii moderne și anume la problema necesității unei teorii unificate a fenomenelor fizice, la care lucrează acum un mare număr de savanți.

Acad. Kapița ne-a răspuns, cu observația că fizica modernă se îndreaptă spre o asemenea teorie.

— Cred că această teorie va fi opera unui tânăr. Istoria fizicii ne arată, de altfel, că teoriile noi în fizică au fost, mai ales, opera de tinerețe a marilor

oameni de știință. Exemple sînt multe: Einstein, Dirac, Heisenberg, Yang și Lee au intrat în istoria fizicii foarte tineri.

Ultima întrebare s-o referit la impresia pe care i-a produs-o Institutul nostru de fizică atomică.

— Am fost extrem de plăcut surprins de nivelul institutului care, în patru ani, a reușit să obțină realizări remarcabile, ne-a mărturisit acad. Kapița. Vă rog să mă credeți că nu este vorba aici de o simplă amabilitate. Aveți un institut de cercetări de înaltă clasă. Lucrul este cu atât mai impresionant cu cât în țara dv. erau mai dezvoltate alte ramuri ale științei: biologia, medicina, istoria. În patru ani, ați reușit să obțineți o importantă participare la dezvoltarea teoriilor fizice. M-a impresionat numărul, calitatea și entuziasmul cercetătorilor tineri. Repet, sînt impresionat de ceea ce ați realizat.

Am vizitat, de asemenea, Institutul de fizică al Academiei R.P.R., condus de acad. E. Bădărău. Institutul se ocupă cu problemele semiconductorilor, cu problemele de spectroscopie și acustică. Am luat cunoștință cu interes de participarea Institutului la realizarea sistemului acustic modern din sala Palatului R.P.R. Activitatea Institutului mi-a făcut o foarte bună impresie.

Cu aceste cuvinte ne-am despărțit de acad. Kapița. În programul său, vizitarea Bucureștiului ocupa un loc important.

A. Negrea



Amintirile sînt încă proaspete. De aceea, cînd le evocă, Zenaida Pally re trăiește intens fiecare moment relatat. Privirile ei scrutează un punct nevăzut, iar glasul ei capătă mo-

Zenaida Pally:

## Pentru a opta oară în fața publicului sovietic

dulații de o neobișnuită căldură.

— Nu știu cum se întîmplă, dar înaintea fiecărui nou turneu în Uniunea Sovietică, m-am simțit stăpînită de o puternică dorință, ca să nu spun, de o anume ambiție, de a mă întrece pe mine însămi, de a oferi ceva în plus față de turneul precedent, de a fi la înălțimea așteptărilor atât de exigentului public sovietic — mărturiseste Zenaida Pally. Așa s-au petrecut lucrurile și de astădată, cînd mă găseam

încercări, din care iese, însă, o altă femeie, complet transformată, devenind o adevărată eroină. Spectatorii au iubit-o și o iubesc pe Tanea. Între sală și eroină s-au stabilit imediat raporturi strînse. Și Dronov, eroul piesei lui Alioșin „Totul rămîne oamenilor”, este iubit de spectatori. Spectatorilor le este indiferent la ce lucrează Dronov; dar sînt incredințați că eroul realizează ceva foarte important. Prin viața și filozofia lui Dronov, autorul demonstrează că viața omului se măsoară numai prin faptele și acțiunile puse în slujba umanității. Și cînd în ultimul tablou Dronov îi pune preutului o serie de întrebări la care acesta nu poate răspunde, spectatorii aplaudă fiindcă întreg spectacolul îi convinge că Dronov are dreptate și, emoționată, sînt oricînd gata să-i urmeze exemplul. N-aș putea spune că Dronov e un tip desăvîrșit, dar se situează fără îndoială printre cele câteva personaje care ajută dramaturgiei noastre să se apropie tot mai mult de realizarea imaginii contemporanului nostru, constructor al comunismului. Așteptăm apariția unui erou de proporțiile lui Hamlet, un erou multilateral, care să ne convingă de dreptatea gândurilor și acțiunilor lui în așa măsură, încît spectatorii „să strige și să-și arunce caschetele în aer”. Ne trebuie o dramaturgie și un teatru care să ne înfățișeze un erou în stare să educe prin exemplul său marea masă.

Sîntem în căutarea eroului sovietic contemporan. Numai practica ne va ajuta să-l găsim. Și bineînțeles nu-l vom găsi încuindu-l pe dramaturg în birou. Trebuie să depunem toate eforturile pentru ca un astfel de erou să se ivească cit mai curînd pe scenele noastre.

— Ce personaje din dramaturgia mai nouă sînt mai îndrăgite de spectatori?

— În istoria dramaturgiei și a teatrului sovietic există o eroină pe care spectatorii o iubesc foarte mult. E vorba de Tanea din piesa cu același nume a lui Arbuzov. Piesa a fost jucată de mai bine de o mie de ori, și se mai joacă încă, la teatrul lui Ohlopkov, ca și pe scenele multor altor teatre. Această lucrare ne arată într-un mod foarte interesant și convingător cum se transformă o femeie, devenind un om adevărat. Destinul ei seamănă intrucitva cu cel al „Norei” lui Ibsen. Amîndouă își plătesc greșelile. Tanea e vinovată că s-a izolat în colivia ei. Nora la fel. Casa Norei era o casă de păpuși. Cînd eroina înțelege că nu mai poate trăi cum trăise pînă atunci, pleacă din casa de păpuși. Ce va face mai departe? Nu putem ști... Tanea trece și ea prin noi



Vanda Vasilevskaia  
Alexandr Korneiciuk:

## Am fost cuceriti...

Redacția noastră s-a adresat Vandei Vasilevskaia și lui Alexandr Korneiciuk, care au fost cîva timp oaspeți ai țării noastre, cu rugămintea de a împărtăși cititorilor „Veacului nou” impresiile prilejuate de această vizită. Iată ce ne-au declarat cei doi scriitori.

Am primit cu bucurie invitația Comitetului național pentru apărarea păcii din R.P.R. de a ne petrece concediul de odihnă în țara dumneavoastră. N-am mai fost de multă vreme în România și așteptam cu nerăbdare reîntîlnirea cu prietenii ei încîntătoare, cu oamenii ei minunați.

Am vizitat orașe și sate, cherhanale, gospodării agricole colective, multe muzee. Am fost găzduiți de țărani colectivști cu care am avut discuții de neuitat. Am cules sumedenie de impresii, dar cea mai profundă a fost aceea pe care ne-a lăsat-o optimismul oamenilor muncii romîni, îndrăznețele lor planuri de viitor.

Am fost cuceriti de splendoarea naturii romînești și de frumusețea fizică și spirituală a poporului romîn, de munca lui însuflețită, de energia și entuziasmul cu care s-a angajat în marea operă de desăvîrșire a construcției socialiste.

Ne-am îndrăgostit de București. Am admirat îndelung, cu incîntare minunatele clădiri și cortiere noi și simțim pur și simplu nevoia nu numai de a-i felicita, ci și de a mulțumi călduros arhitecților romîni pentru gustul sigur, pentru dragostea cu care și-au împodobit capitala, oferind astfel vizitatorilor străini o priveliște ce trezește mari satisfacții estetice.

În cursul vizitei în țara dumneavoastră am avut fericitul prilej să cunoaștem foarte mulți oameni: reprezentanți ai intelectualității, activiști de partid, țărani colectivști, pescari, oameni de știință, scriitori. Și nu vom uita nicîcînd ospitalitatea și căldura sufletească cu care ne-au primit. Vrem să ne folosim de ocazia pe care ne-o oferă redacția „Veac nou” pentru a mulțumi tuturor și a-i asigura că le vom păstra cele mai calde sentimente de recunoștință.

E o călătorie care ne-a îmbogățit deopotrivă ca scriitori și ca activiști pe tărîm obștesc. O dată întorși acasă, ne vom folosi de presă, de radio, de conferințe spre a povesti ce-am văzut în țara dumneavoastră. Urăm din tot sufletul poporului frate romîn noi succese în lupta lui pentru socialism și pace.

— La Moscova vremea era minunată. Între repetiții și spectacole obișnuim să hoinărim adesea pe străzi. Am fost și în cartierele noi ale capitalei sovietice, care sînt ele însele adevărate orașe. Cum era de așteptat, serile libere ni le petreceam la Bolșoi Teatr. Am văzut „Cneazul Igor”, „Hovanșcina”, „Lacul lebedeilor” și „Carmen” cu Irina Arhipova care în momentul de față se află de asemenea în ospetie la noi.

— Ați avut ocazia s-o vedeți și în noul ei rol, în opera „Povestea unui om adevărat”, recenta premieră a Bolșoi Teatrului?

— Cînd ne aflăm la Moscova nu avusesem încă loc premiera operii. Am asistat însă la una din ultimele repetiții, care echivala cu un adevărat spectacol, sala fiind arhiplină. E o operă zguduitoare.

— Din relatările ziarelor am aflat că un grup de artiști ai Operei din București a fost primit de ministrul Culturii al U.R.S.S., E. A. Furțeva. Ați făcut parte și dv. din acest grup...

— A fost una din cele mai interesante întîlniri. E. A. Furțeva asistase la spectacolul nostru cu „Othello”. Acesta a fost punctul de pornire al discuției. O discuție pasionantă despre creația artistică contemporană, despre trăsăturile comune și specifice artei diferitelor țări, despre talent și inspirație, despre tehnică și cultură și despre multe alte probleme ce preocupă astăzi pe creatorii de artă și nu numai pe ei... Am fost foarte recunoscători ministrului Culturii pentru că ne-a acordat așa de mult din timpul-i drămuir.

Maria Cosmetatos

— Deși timpul a fost scurt, ați găsit probabil răgaz să vizitați și orașul, să vedeți spectacole.

## eroului contemporan

evici Vivien, artist al poporului al U.R.S.S., de cîva timp în țara noastră cu ocazia turneului „S. Pușkin” din Leningrad, al cărui director și regizor să ne vorbească despre una dintre problemele ale dramaturgiei sovietice, problema eroului

forțe care se opun. De aceea este absolut indispensabil. Dacă există un conflict de interes, dar s-a ivit în schimb o găsire a unui conflict. Într-o primă, de pildă, la deceniul trecut, cînd au fost scrise opere devenite pentru noi clasice. Ele sînt conflicte foarte limpede, ge-lupta de clasă. Pro sau contra, înșiși prietenii se situau pe părți diferite de baricadei. De aceea și personajele erau conturate atât de precis. Cîndim la Ceapaev, la Godun, la comisar. Sînt figuri pline de viață realizate, integre și active. Într-un dram pe care a pășit drama-sovietică a devenit mai complex. În s-a deplasat de pe planul — în așa — exterior, pe cel interior, conflictul dintre vechi și nou a tre-cu-ales în universul sufletesc al lui și-a luat forma luptei de transfor-mării conștiinței omenești.



La Leningrad a fost construită o mașină pentru mecanizarea... plutăritului. Mașina poate circula în voie prin albia râurilor nu prea adânci. Cu ajutorul unor dispozitive puternice ea rostogolește copacii, însoțește plutele, curvă țărnișurile râurilor de bușteni aduși de ape iar albiile râurilor de lemnul înecat etc. Agregatul „P.V.A.” va înlocui munca manuală a sute de plutăși.

## Spre dispariția invizibilului

● Ce este defectoscopia? ● Radiografiile ultrasonice ● Undele radio în exploatarea petrolifere

...La o mare gospodărie agricolă, o sală construită integral din sticlă și mase plastice transparente. Un ecran gigantic, lat de aproape 30 de metri, cuprinde cam jumătate din încăperea. De-a lungul ecranului, un pupitr de control în formă de pot-coavă, cu nenumărate aparate, instrumente de măsură și butoane multicolore.

La rugămintea noastră, agronomul de serviciu ne demonstrează câteva din „talentele” instalației. Apăsând pe niște butoane, pereții transparenti devin opaci și, într-o clipă, sala se cufundă în beznă. Asistăm la un adevărat miracol tehnic. Pe ecran apar rând pe rând imagini colorate de sub pământ. Cu ajutorul acestei instalații, agronomul poate privi sub scoarța solului, poate controla cum se dezvoltă rădăcinile plantelor, poate măsura cantitatea de apă subterană, poate urmări procesele chimice, pătrunderea îngrășămintelor în sol și apariția dăunătorilor.

### IN GOANA DUPA... DEFECTE

Descrierea de mai sus, este, după cum ați înțeles, rodul fanteziei. Din păcate, oamenii de știință nu au reușit să realizeze încă o instalație ca aceea descrisă mai sus, dar succesele excepționale obținute în lupta împotriva invizibilului sînt o cheuzăie că aparate de acest fel, și altele similare, vor apare mai curînd decît ne așteptăm.

Primele încercări în această direcție au fost făcute cu ajutorul radiologiei și defectoscoperii și au cunoscut succese excepționale. Iată cu ce se ocupă, de pildă, defectoscopia.

Pentru asigurarea unei producții de înaltă calitate în metalurgie, în industria ceramică, ca și în alte domenii, oamenii de știință au căutat de multă vreme mijloace de a „privi” în interiorul pieselor metalice, de a explora și radiografia structura internă a organelor de mașini, înainte de asamblare, lor. În felul acesta, mulți tehnicieni au devenit adevărați vinători de defecte ascunse iar noua ramură a tehnicii a fost numită defectoscopia.

Unul din primele mijloace folosite în acest scop au fost razele „Röntgen”. Acum, în Uniunea Sovietică se construiesc instalații cu tuburi uriașe, funcționînd la o tensiune de aproape două milioane de volți, care pot să cerceteze și să fotografieze cu minuțiozitate interiorul organelor de mașini. Fascicule puternice de raze atotvăzătoare străbat cu ușurință prin pereții țevilor metalice sau prin arborii cotiți ai avioanelor.

Impresionînd apoi un ecran fluorescent sau o placă fotografică, razele „povestesc” tot ce au întîlnit în

calea lor. În felul acesta pot fi depistate defectele interioare, de la fisurile abia vizibile, pînă la modificări structurale ale metalelor.

Cu toate acestea datorită faptului că razele „Röntgen” sînt puternic absorbite de metale, controlul unor piese prea groase nu poate fi realizat cu această metodă. Iată de ce oamenii de știință au început să caute alte metode.

### SUNETELE CARE NU SE AUD

Oamenii de știință din Uniunea Sovietică obțin succese remarcabile în utilizarea sunetelor pe care nu le putem auzi. De la o simplă curiozitate de laborator, ultrasunetele, adică vibrațiile cu frecvențe mai mari de 20.000 oscilații pe secundă, au ajuns acum un procedeu de lucru folosit aproape în toate ramurile tehnicii.

Ultrasunetele au câteva calități extrem de prețioase: ele nu se propagă în toate direcțiile ca sunetele obișnuite, ci numai într-o singură direcție, sub forma unui fascicul dirijat. Apoi, dacă ultrasunetele se propagă într-un mediu oarecare și întîlnesc în calea lor un mediu mai dens, ele se reflectă pe suprafața acestuia, întorcîndu-se la sursă.

Bazîndu-se pe aceste proprietăți, savanții sovietici au creat instalații care dirijează ultrasunetele spre cele mai groase piese metalice pentru descoperirea defectelor din interiorul lor.

Dar nu numai atât. Foarte recent, la Institutul de acustică al Academiei de Științe a U.R.S.S. a fost construit un aparat foarte asemănător unui televizor, cu ajutorul căruia interiorul betonului poate fi cercetat „ca în palmă”. Se știe că această operație este una din problemele cele mai dificile din domeniul construcțiilor.

Tehnica acestei adevărate radioscopii ultrasonore se bazează pe faptul că ultrasunetul se propagă în betonul dens cu viteza de peste 4.500 m/s, iar în betonul mai puțin dens cu numai 2.300 m/s. Curbele verzi care apar pe ecranele aparatelor înregistrează orice fisură din interiorul blocurilor de beton. Ele dau de asemenea amănunte despre rezistența betonului la îngheț și dezgheț.

### RADIOSCOPIA SUBSOLULUI CU AJUTORUL UNDELOR DE RADIO

Mulți oameni de știință sînt convinși că în viitor, petroliștii nu vor săpa sondele acolo unde se presupune că există petrol, ci vor dirija petrolul pe sub pământ, spre sondele existente. Un singur operator va conduce atunci de la distanță zece de sonde automate, urmărind pe ecrane uriașe de televiziune straturile prin care va străbate sapa flectării sonde.

Iată un alt domeniu extraordinar de vast în care opacitatea solului constituie o piedică în calea folosirii bogățiilor din adîncul Pămîntului.

De aceea, la Institutul unional de cercetări pentru tehnica prospecțiunilor din Uniunea Sovietică a fost pusă la punct o metodă extrem de ingenioasă pentru descoperirea zăcămintelor subterane. Este vorba de studiarea straturilor mineralizate cu ajutorul unor unde radio de 10-15 m. Metoda se bazează pe faptul că, datorită proprietăților electrice, diversele mineruri reacționează în mod diferit la undele de radio.

Tehnica acestei prospecțiuni este următoarea. Un aparat emițător și unul receptor sînt coborîte prin cabluri în două puțuri învecinate, așezate între ele la 200-300 m distanță. Deplasînd cele două aparate în sus și în jos, pe unul în raport cu celălalt, prospectorii urmăresc cu o precizie de cîțiva zeci de metri contururile și adîncimea de așezare a straturilor situate între cele două puțuri. Fiecare din aparate este înzestrat cu o antenă dirijată în jos. S-a constatat că un emițător de 20 wați este suficient pentru explorarea unui strat de rocă de 3 metri grosime.

Succese și mai surprinzătoare vor fi obținute atunci cînd va fi terminată punerea la punct a unor instalații minuscule pentru captarea imaginilor de televiziune pe care vor apare bogățiile ascunse de milenii în adîncul Pămîntului.

Sînt numai cîteva aspecte din gigantică luptă a oamenilor de știință pentru înlăturarea barierelor din calea universului invizibil.

ing. Ion Suceveanu



Moscova azi. Pasaj subteran pentru vehicule în piața Maiakovski.

M  
I  
C  
R  
O  
S  
C  
O  
P

### Plantă rezistentă la — 253 grade

Oamenii de știință din Moscova au descoperit un mijloc de a adapta plantele la condiții de viață diferite. Ei au experimentat un procedeu de călire progresivă a plantelor, pentru a le spori rezistența la frig. Experiențele au fost făcute cu planta coacăz-negru care, în condiții obișnuite, îngheață la mai puțin de —40 grade. Prin metoda amintită, coacăzul-negru a rezistat la o temperatură de circa —250 grade.

Observațiile microscopice făcute cu acest prilej au arătat că gheața nu se formează înăuntrul celulelor ci între celule, ca urmare a călirii progresive a plantelor. Apa se retrage din celulă înainte ca temperatura să coboare foarte mult și se transformă în gheață în afara protoplasmelor. Acest fenomen asigură plantei rezistența necesară la o temperatură atât de scăzută.

### Triburi necunoscute

Un grup de arheologi sovietici a descoperit urme ale unor triburi necunoscute pînă azi, care au locuit în secolul I î.e.n. în Kazahstanul de est. Timp de cîteva sute de ani aceste triburi și-au înmormîntat conducătorii într-o vilcea din munții Altai, la sud de lacul Zaisan. De-a lungul vilcelei se înșirau mai multe movile cu morminte. Movilele au diametrul de 100 metri și înălțimea unei case cu etaj. Într-una din cele trei movile arheologii au găsit vreo 600 obiecte de aur înăntîșind reni, vulturi, pantere, mistreți.

### Seringa fără ac

Seringa semiautomată fără ac, reallată la Institutul de fiziologie „A. Bogomoleț” al Academiei de Științe a U.R.S.S. este destinată medicilor veterinari. Noul aparat nu seamănă cu seringile obișnuite ci aduce mai curînd cu un pistol prevăzut cu un cilindru. Injectarea se face cu ajutorul unei minuscule pompe hidraulice care asigură o presiune de peste 100 de atmosfere.

### Ultrasunetul grăbește germinarea grîului

La Institutul unional de fitotehnie din Leningrad se efectuează experiențe interesante cu grîul de sămîntă. Într-un vas de sticlă, plin cu apă, se introduc boabe de grîu, apoi se pune în funcțiune un generator de ultrasunete. De la plăcuța cu cuarț, oscilațiile de înaltă frecvență se transmit lichidului, care începe să „fiarbă în clocoțe”. După acest tratament semințele sînt puse la uscat. Grîul astfel tratat germinează mai repede și mai bine decît grîul obișnuit. În felul acesta durata de larvizare a grîului de sămîntă scade de mai bine de două ori, procesele vitale care au loc în plante sînt mult stimulate, iar productivitatea grîului crește.

M  
I  
C  
R  
O  
S  
C  
O  
P



# FESTIVALUL

## „Serioja“

Un poem cinematografic închinat copilăriei

„Serioja“, povestirea Verei Panova, care a servit drept canava filmului cu același titlu, este biografia gingașă a unui copil care parcurge primele etape ale experienței omenesti, luind contact și asimilându-și, într-un mod propriu și specific vârstei sale variatele aspecte sociale și etice ale realității sovietice. Operă de debut a unor tineri regizori, Danelia și Tolankin și a unui tot atât de tânăr operator, A. Nitocikin, filmul a topit substanța etică a nuvelei în retorta unui nou mod de expresie și, folosind din

ritate și pricepere de tatăl său, sînt momente care povestite, par banale, anodine. Dar, fiecare dintre aceste momente devine în interpretarea lirică a creatorilor filmului metafora emoționantă a unei realități asupra căreia deschide ochii mari, întrebători, luminați de o căldură și pură sensibilitate, eroul titular.

Trecută prin optica specifică a copilului, vizita în magazinul de jucării se transformă într-un moment de feerie. Iar secvența de un suculent umor a cursei pe bicicletă, la capătul căreia micul Serioja asistă neputincios la sfărîmarea obiectului dorit cu atîta pasiune, se încheie printr-o superbă perifrază lirică a durerii omenesti. Rezemat de un gard, Serioja plinge iar pe ecran apare imensă o frunză peste care picură ca niște stropi de rouă, lacrimile copilului.

Impresionantă este și spontaneitatea jocului interpreților, dominată — ca în orice film despre și cu copii — de creațiile micilor „actori naturali”, Borea Barhatov (Serioja), Natașa Céciotkina (Lid-



Micul Borea Barhatov (Serioja)

ka), Iura Kozlov (Jenka) și Alioșa Șoșenko (Șurik).

Capacitatea de a se confunda total cu destinul eroului, proprie actorilor-copii, scutită de pericolul „rutinei” profesionale, îl situează pe micul interpret al rolului titular în fruntea unei echipe de valoroși protagoniști ca Serghei Bondarciuk (Korosteliiov), Irina Skobteva (mama lui Serioja) și V. Merkuriev, în episodicalul rol al unchiului Kosteia, un impunător și pitoresc ofițer de marină.

Poem biologic și pedagogic, de o subtilă gingășie, dedicat viitorului vieții omenesti, simbolizat prin copil, filmul „Serioja” își merită pe deplin lauri dobîndiți la ultimul Festival de la Karlovy-Vary.

Emil Suter



Ludmila Marcenko, în rolul Nastenka

## „Nopti albe“

Dostoievski își găsește în Ivan Piriiev un interpret cinematografic ideal. Regizorul devine nu numai un poet al atmosferei dostoievskiene — celebra, comentata atmosferă dostoievskiană — ci și un talmăcitor modern al unei literaturi clasice. Chipul Visătorului din

# FILMULUI

„Nopti albe” nu e privit doar cu compasiunea scriitorului din secolul trecut ce deplînge soarta unui romantic inactiv, ci și cu ironie față de sterilitatea, zădărnicia unei vieți îrosite în plămăiri fantastice. Oleg Strijenov își carioaturizează puțin personajul: vocea îi devine

colitor, de nimeni cunoscut înaintea lor, al construcției unui colhoz, al formelor socialiste de viață în lumea satului.

De pe ecran se răspîndește parcă mireasma jerbii costite; strălucește albul florilor de vișin, se aude cîntecul depărtat al fetelor în inserarea fumurie de primăvară: un bărbat puternic suspină abia auzit, o femeie trupeșă, cu ochi galeși, izbucnește într-un ris plin, ațîțător... Davidov și Lușka se plimbă prin luncă. Da, sîntem într-adevăr la Gremeacii-Log, satul pe care l-a gravat cu apă tare, în paginile cărții sale, Mihail Șolohov, iar cineștii sovietici l-au zugrăvit în film cu culori bogate.

Iată-i și pe oamenii cătunului: Razmiotnov, cazacul bălan, domol, Moș Șciukar cel glumeț cu cojocul ferfeniță, frumoasa Variuha, Kondat Maidannikov, prefăcutul Iakov Lukici... Ei recunoști, și-i amintești, parcurgi din nou o parte din drumul vieții lor de parcă i-ai fi cunoscut adeva. Unele chipuri s-au sters, altele au pierit cu totul căci, se înțelege, e peste măsură de greu să transpui pe peliculă un roman și încă un roman de Șolohov. Cele mai multe personaje însă, au trăsăturile suflatești și fizice cu care le-a înzestrat scriitorul. Ele trăiesc momentul nou, răs-

cîntată, ușor ridicolă, gesturile stîngace și inutile, trăsăturile feței de o mobilitate înduioșătoare. Și numai în reverșiile lui absurde el devine cavalerul falnic cu capă și spadă. La rîndu-i, operatorul V. Pavlov (subtil pictor al străzilor pustii și al cheurilor ce albește straniu în bătaia lunii) realizează portrete care nu-l „înfrumusețează” (în sensul comun) pe actorul cu trăsături de nobilă simetrie, ci scoț în evidență aerul jalnic și rătăcit al personajului, privirea sa halucinantă plutind peste lucruri. Cine e în fond acest erou dostoievskian căruia autorul nu-i indică decît vag un nume generic: Visătorul? Cineastul îl descoperă — îmbătrînit — în odaia înghețată și goală în care nu pilpe decît privirea caldă de pe portretul unei fete: Nastenka. Numele ei îl repetă în neștire Visătorul, apoi, cu ochii tulburi se destăinuie spectatorului: „ascultați povestea unei fete care a adus în existența mea cenușie o rază de încîntare, de viață adevărată”. De fapt, cele cinci nopți petersburgheze — neasemuitele nopți albe de pe malul Nevei — descriu nu atît „povestea Nastenka” cît refac portretul moral al acestui candid plămăitor de miraje care — în preajma unui fenomen atît de viu, de concret: fata ce i se spovedește într-o seară tîrzie pe cheul însingurat — continuă să se miîntă, să țese plasa de iluzii care-l vor pierde pentru că el știe, încă de la început, că Nastenka iubește, suferă și așteaptă pe un altul. „Numai eu sînt vinovatul”, strigă înnebunit (într-o scenă admirabilă în care realizează drama îndrăgostirii sale fără speranță), Visătorul. Dar vinovat nu era acum, în această întîmplare fericită și nefericită care i-a scos în cale o ființă fermecătoare (admirabil interpretată de tînăra actriță L. Marcenko) — ci mai de mult, atunci cînd refuza orice atîngere a realității, retrăgîndu-se în reverșiile sale ridicole; cînd își consuma inutil viața — îndepărtîndu-și-o total — pentru a trăi exclusiv din amintirea celor cinci „nopti albe”.

Un însingurat ce-și savurează sibăstria și care abia în ultimul moment realizează marea greșală a vieții sale — îndepărtarea de oameni, de un ideal viu, concret, iată ce-au construit cu puternice accente critice cineștii de azi din personajul de ieri. E o atitudine! O concepție! Un crez constant căruia i se supun, de fiecare dată, artiștii sovietici atunci cînd preiau activ moștenirea culturală.

Alice Mănoiu

## Suflul șolohovian

### „PĂMÎNT DESTELENIT“ Seria I-a și a II-a

Creatorilor filmului le-a reușit admirabil transpunerea citorva din cele mai frumoase momente ale operei literare. Sînt memorabile visurile lui Nagulnov, cazacul încrunțat, răstît, care gonește spre Revoluția mondială cu un suflăt pur, încărcat de poezie.

Se rețin apoi, cu interes: sosirea lui Davidov în sat și cunoștința lui cu Nagulnov și Razmiotnov, prima zi de arat a lui Davidov, ședința de la Comitetul raional cînd Nagulnov este exclus din partid, întoarcerea lui Nagulnov și momentul de rătăcire cînd, singur pe cîmpul pustiu, îi trece prin mîntă gîndul sinuciderii...

Materialul romanului a fost armonios arhitecturat pe peliculă. S-a urmărit cu modestie stilul originalului și nu s-au cîntat podoabe împovărătoare. Muzica e discretă și strict nece-

sară, culorile temperate, atmosfera calmă, cu o tentă numai aparent patriarhală; din cînd în cînd pinza vieții obișnuite e sfîșiată de întîmplări excepționale care fac să se simtă pulsul fierbinte al inovațiilor din satul bătrîn. Aici e meritul cel mai de seamă al regizorului Alexandr Ivanov: el te cheamă să descoperi murguri noului în suflătele oamenilor, în felul cum privesc viața cea nouă — și nu-ți oferă ilustrații exterioare pentru a marca schimbările ce se petrec pe nesimțite, uneori spre uimirea a înșiși acestor oameni.

Sînt două serii cinematografice pentru volumul I al romanului „Pămînt destelenit”. Va fi încă o serie pentru volumul II. Dar chiar proiectate împreună, toate trei nu vor alcătui niciodată un film prea lung. Căci după ce i-ai cunoscut în carte și i-ai recunoscut pe ecran, simți dorința arzătoare să-i regăsești pe acești eroi în viață, să te duci să-i cauți prin stanițele căzăcești de pe malul Donului, să-i vezi, să-i auzi, și să-l ascuți într-o seară, la malul apei, pe Mihail Șolohov însuși povestind despre ei în timp ce-și aprinde lulea...

Valentin Silvestru

# SOVIETIC



Alexei Batalov în rolul titular din „Doamna cu cățelul”, care rulează pe ecranele noastre cu prilejul Festivalului filmului sovietic.

# Perspectivile întrecerii economice

Acum treizeci și cinci de ani Congresul al XIV-lea al P.C.U.S. (1925), stabilea ca sarcină centrală a partidului dirijarea „construcției economice în direcția transformării Uniunii Sovietice dintr-o țară importatoare de mașini și utilaj într-o țară producătoare de mașini și utilaj astfel ca, în condițiile încercuirii capitaliste, U.R.S.S. să nu poată fi transformată într-o anexă economică a economiei mondiale capitaliste, ci să reprezinte o unitate economică independentă construită pe baze socialiste”. În intervalul ce s-a scurs, Uniunea Sovietică, nu numai că nu a fost transformată „într-o anexă economică a economiei mondiale capitaliste”, ci a devenit a doua mare putere industrială din lume, iar în cursul acestui septenar va ocupa primul loc.

Din zimbetul îndoelnic al lui H. Wells în legătură cu posibilitatea construirii unei economii proprii în U.R.S.S., în care să nu mai existe exploatarea și exploatații, n-a mai rămas decât amintirea, iar sarcasmul plin de minie al monopolistilor americani, englezi, francezi, germani s-a transformat într-o strîmbătură jalnică, neputincioasă, incapabilă să pună stavilă torentului vijelios, eroic al multilor pornite să-și zidească o viață nouă.

Cît de modeste ni se par astăzi cifrele planului „Goelro”, pe lângă cele cuprinse în raportul tovarășului Hrușciiov la cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S., în legătură cu realizarea planului pe 1953:

În loc de 6,5 milioane tone oțel: 55 milioane, în loc de 10 milioane tone petrol: 113 milioane, în loc de 2 miliarde kilowați: 223 miliarde kilowați-ore energie electrică!

Vorbind despre rolul pe care-l joacă fierul în dezvoltarea societății omenești, Lenin arăta că el este „unul dintre fundamentele civilizației”.

De aceea ni se pare că nimic nu poate demonstra mai sugestiv nivelul înalt al tehnicii și forței industriale a U.R.S.S., decît rezultatele obținute în domeniul siderurgiei și metalurgiei.

În cursul anului 1958, un grup de specialiști americani au vizitat centrele industriale de la Celebinsk, Magnitogorsk, Zaporojie, Krivoi-Rog etc. Vorbind despre acestea, ei s-au exprimat în termenii cei mai elogiosi: „întreprinderile vizitate de noi sînt înzestrate cu utilaj modern și au o înaltă productivitate, conducerea lor este bine organizată... În comparație cu uzinele americane asemănătoare ELE SINT NET SUPERIOARE” (sublinierea noastră).

Vorbind despre capacitatea crescîndă a industriei sovietice, Clarence B. Randall arăta cu îngrijorare greu tănuț în lucrarea sa „Provocarea comunistă aruncată întreprinderilor americane”, că „în prezent, oamenii sovietici pot să se întrecă cu noi în orice ramură de producție aleasă de ei”, iar în directă legătură cu oțelul el scrie: „Ei au tot ce avem noi și în unele privințe chiar rămînem în urma lor în ce privește producția”.

Ceea ce caracterizează forța industriei sovietice este înaltul nivel tehnic pe care l-a atins. În cele mai grele procese de muncă, munca manuală a fost aproape în întregime înlocuită de mașini, iar mecanizarea și automatizarea pătrund în domenii din ce în ce mai numeroase. Astfel, nu de mult, la mina „Novo-Moospino” a combinatului „Stalinugol” a fost experimentat agregatul „A-2” cu ajutorul căruia au fost mecanizate toate procesele de bază ale extracției cărbunelui, pe baza așa numitului procedeu „fără oameni”. Un singur agregat de acest tip extrage în douăzeci și patru de ore circa 800-1000 tone cărbune.

Faptul își găsește desigur o explicație în posibilitățile practice nelimitate pe care puterea sovietică le-a creat pentru dezvoltarea științei și tehnicii, pentru noi descoperiri. După cum arată N. S. Hrușciiov, în anii 1950-1958 și-au găsit aplicare în economia națională sovietică aproximativ 10 milioane de invenții și de propuneri de raționalizări. În urma aplicării lor în producție au fost realizate, numai în ultimii trei ani, economii care s-au ridicat la aproximativ 24 miliarde de ruble.

Nu este un secret pentru nimeni astăzi că făurirea și dezvoltarea sectorului mijloacelor de producție cer un efort considerabil din partea oricărui stat care urmărește cu consecvență dezvoltarea economiei sale, ridicarea nivelului de trai al populației.

Deși efectele primei revoluții tehnice în U.R.S.S. nu s-au putut manifesta din plin din cauza războiului, cea mai mare parte a mijloacelor materiale trebuind să fie folosite pentru apărare, deși reutilizarea tehnică a economiei naționale a U.R.S.S. este în curs, totuși ponderea producției

mijloacelor de producție în ansamblul industriei sovietice a crescut în 1958 la circa 71 la sută față de 61 la sută în anul 1940.

În comparație cu anul 1940, producția industriei constructoare de mașini și prelucrătoare a metalelor a crescut în 1954 de aproape patru ori, în 1957 de șase ori, iar în anul 1959 de aproape opt ori.

Nu numai în anul 1959 au fost elaborate și fabricate în U.R.S.S. 2000 tipuri de noi mașini, mecanisme, aparate și alte utilaje. Într-un singur an s-au introdus în producție mai bine de 1400 linii automate, semiautomate și benzi rulante.

Progresul incontestabil al industriei sovietice bazată pe o tehnică înaintată n-ar fi fost posibil fără creșterea nivelului activității științifice, care în U.R.S.S. se află în slujba construcției pașnice, a descătușării omului de robia naturii.

Caracterul muncii științifice în U.R.S.S. se deosebește fundamental, sub raportul scopurilor urmărite, în special, de cel din S.U.A. După cum arată economistul american Victor Perlo, în S.U.A. cea mai mare parte a cercetărilor științifice este îndreptată spre scopuri militare. Astfel, numai în 1960 au fost cheltuiți circa 4,5 miliarde dolari pentru cercetări legate de industria de război, în timp ce pentru alte sectoare n-a fost folosită decît suma de 944 milioane dolari.

În timp ce electronica este folosită în U.R.S.S. pentru perfecționarea metodelor de muncă, pentru conducerea automată a mașinilor, pentru ușurarea proceselor de muncă, în S.U.A. ea ocupă un loc din ce în ce mai larg în industria pusă în slujba scopurilor militare. Față de cei 33 de milioane dolari folosiți pentru cercetări în industria textilă și în producția de confecții industria de avioane a S.U.A. a cheltuit, de pildă, peste trei miliarde de dolari pentru cercetări militare.

Consecințele pe care șomajul tehnologic le are asupra situației muncitorilor din S.U.A., sînt cum nu se poate mai bine oglindite în chiar materialele publicate în S.U.A.

Astfel, într-un articol publicat de „Wall-street Journal” autorul scrie, între altele: „Am observat că de fiecare dată cînd am avut concedieri, productivitatea noastră a crescut și am obținut același rezultat cu un număr mai redus de oameni”.

Această luare de poziție în favoarea concedierilor de muncitori din partea unui „businessman” arată limpede perspectivele sumbre pe care automatizarea le deschide pentru muncitorii americani.

În U.R.S.S., unde a fost făurită societatea fără clase, antagoniste, omul vede în mașină nu un dușman, ci o cucerire prețioasă, iar în progresul tehnic calea cea mai sigură pentru izbăvirea sa de jugul naturii și pentru fericirea sa.

În marea întrecere cu capitalismul, care trebuie să se desfășoare în cadrul coexistenței pașnice, superioritatea industriei sovietice își va spune — ca și pînă acum — din plin cuvîntul.

Ilie Zaharia

# Așa se va trăi mîine...

(urmare din pag. 3-a)

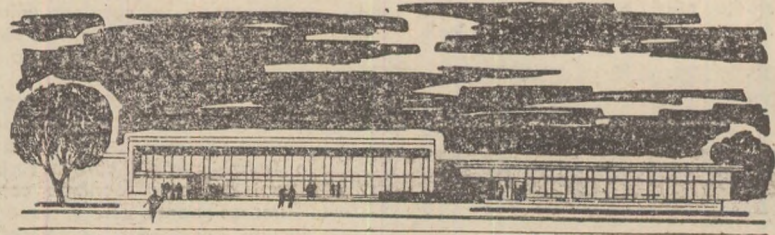
pentru înmulțirea spațiilor verzi în cuprinsul orașului figurează printre prevederile principale ale planului general de reconstrucție a Moscovei. Astfel, cursurile unei mari metropole pot fi corectate.

Dar ce se veghează la viitorul Moscovei și la conceperea viitorului tip de oraș comunist nu se declară mulțumii numai cu asta. Vechile forme de așezare a populației orașenești nu mai corespund condițiilor de dezvoltare a societății și standardului de trai de care se vor bucura constructorii comunismului. De aceea urbanisții sovietici au găsit că formula ideală pentru citădînul de mîine nu este orașul-gigant, ci orașul-sputnik. Nu în orașul cu multe milioane de locuitori își pot găsi

plasarea lor folosind cit mai puțin condițiile naturale ale terenului, vegetația existentă și noile zone verzi, pentru a crea o așezare omenească într-adevăr ideală unde confortul, aerul și soarele se dăruiesc generos omului.

Cum va arăta în viață stilul acesta nou, care se naște sub ochii noștri? Nu e vorba numai de arhitectură, ci și de o nouă concepție urbanistică, născută dintr-o concepție socială corespunzătoare.

În ultimul timp au apărut primele proiecte de construcție a unor complexe unice, în care sînt integrate organice blocurile de locuințe cu unitățile de deservire în comun. Unul din aceste proiecte, aparținînd Biroului special de arhitectură și construcții din Moscova (SAKB), prevede construirea unei imense galerii ser-



Un proiect de magazin și cantină pentru viitoarele orașe.

generațiile viitoare modul de viață cel mai avantajos. Pentru orașeanul de mîine trebuie să se construiască în jurul orașelor mari „orașe-satelit” cu o populație de maximum 50-80.000 locuitori.

Orașe-sputnik au și fost create în U.R.S.S. Un adevărat model al genului este, de pildă, Novo-Kuibîșevsk, — spre a nu cita decît acest exemp'u — a cărui construcție a fost pornită cu 12 ani în urmă. Orașul are astăzi 70.000 de locuitori. Producția sa industrială îl clasează pe locul al doilea în regiunea Kuibîșev. Trăind în mîncînd în orașul-sputnik, populația din Novo-Kuibîșevsk poate ajunge în numai 30 de minute în marele centru economic și cultural Kuibîșev. Cît de plăcută este viața locuitorilor „sputnikului” se poate deduce din înfățișarea orașului. Casele cu 4 etaje, înconjurate de largi peluze înverzite, dispun de confortul cel mai modern. Orașul numără 10 școli medii, 2 școli-internat, 2 școli de ucenic, un Institut tehnic, 30 de grădinițe și creșe, o frumoasă Casă de cultură cu sală de spectacole, cinematograful cu ecran lat, 7 cluburi etc.

Toate construcțiile Novo-Kuibîșevskului au fost înălțate după proiecte-tip. Și totuși nimic nu lasă impresia de monotonie. Dimpotrivă, constructorii orașului au reușit să rezolve aînt prezentarea coloristică a clădirilor, cît și am-

vînd ca un ax pe care sînt dispuse perpendicular, din distanță în distanță, blocurile de apartamente. Galeria adăpostește toate unitățile de deservire gospodărească, inclusiv saloane de masă, săli de lectură etc. Locatarul din oricare bloc are accesul direct în această galerie, care îndeplinește de fapt funcțiunile unui hol comun de proporții uriașe, deservind 10-15 blocuri de apartamente cu cîteva mii de locatari. După părerea unor specialiști, acest complex locativ ar trebui să servească drept prototip pentru viitoarele microrăioane ce vor înlocui actualele cvartale de locuințe din marile orașe. Microrăionul va fi un adevărat oraș în miniatură, avînd în centru un nelăsat spațiu verde, școală, club, diferite magazine etc. Blocurile vor fi astfel amplasate încît soarele să lumineze toate apartamentele. Populația unui microrăion se va cifra la 6-10.000 de oameni. Un astfel de microrăion se construiește acum în partea de sud-est a Moscovei, la Novite-Kuzminki, unde vor locui 12.000 de persoane.

Oamenii sovietici, deschizători de drumuri în atîtea domenii, pregătesc de pe acum omenirile modelele orașelor viitorului. Mult visatele „cetăți ale soarelui” vor deveni o realitate palpabilă, depășind cu mult în înfățișare fantaziile generoșilor utopiști.

## A. R. L. U. S.

Luna prieteniei romîno-sovietice

### BUCUREȘTI

Luni, 10 octombrie, în sala Studio a Teatrului Național „I. L. Caragiale” a avut loc simpozionul „Prezențe ale științei și tehnicii sovietice peste hotare”. În cadrul simpozionului au luat cuvîntul academicienii St. Milcu, E. Carafoli și prof. univ. V. Novacu.

Manifestări de deschidere a Lunii prieteniei au mai avut loc în sala Teatrului Muncitoresc C.F.R., în sala Teatrului Tineretului, la Casa de cultură a raionului 1 Mai și în alte săli. Manifestările au fost însoțite de bogate programe artistice.

### DEVA

La Deva, deschiderea Lunii prieteniei romîno-sovietice a fost marcată printr-o adunare în care prof. Virgil Greavu, secretar al Consiliului regional A.R.L.U.S. a conferențiat despre epocalele succese ale Uniunii Sovietice în construirea comunismului.

### SUCEAVA

Duminică, în orașele regiunii Suceava și în peste 200 de cămine culturale de la sate au avut loc insuflete manifestări închinete prieteniei romîno-sovietice.

### SIBIU

În cadrul manifestărilor din Luna prieteniei, pe ecranul cinematografului „Pacea” din Sibiu se desfășoară, între 11 și 17 octombrie, Festivalul filmului sovietic.

### SULINA

Zilele acestea, la Casa de cultură din orașul Sulina, în prezența a peste 500 de oameni ai muncii a fost expusă conferința „Pentru o viață mai bună”. Conferința a fost urmată de un frumos program artistic și de piesa de teatru „Viața” de Alexandr Soldatov, prezentată de formația artistică a Casei de cultură.

### BISTRIȚA

În cursul Lunii prieteniei, în orașul Bistrița și în satele raionului va fi ținut un ciclu de conferințe care va reliefa politica de pace a statului sovietic, succesele obținute de U.R.S.S. pe calea construirii comunismului. Pe aceeași temă vor fi organizate și numeroase seri literare, simpozioane, prezentări de filme, convorbiri etc. La 30 octombrie va avea loc un concurs „Cine știe cîștigă” cu tema: „Romanul „Pămînt dăstelenit” de Șolohov”.

## ADUNARE FESTIVA LA MOSCOVA

Prima festivitate consacrată deschiderii Lunii prieteniei a avut loc la Moscova sîmbătă, 8 octombrie, la Casa prieteniei popoarelor. La festivitate au participat numeroși oameni ai muncii din capitala sovietică. Au mai fost de față Nicolae Guină, ambasadorul R.P. Romîne la Moscova, delegația de scriitori romîni în frunte cu Aurel Mihale care se află în U.R.S.S. și un grup de turiști din țara noastră.

După cuvîntul de deschidere rostit

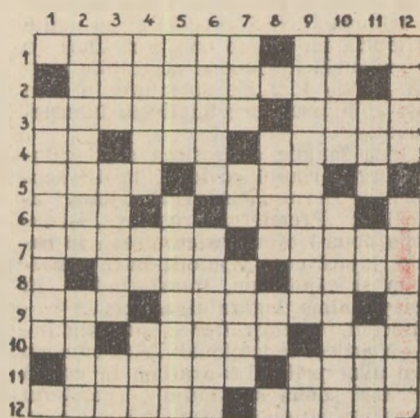
de Ana Țukanova, vicepreședintă a Consiliului de conducere al Asociației de prietenie sovieto-romîne, au luat cuvîntul Lev Mahlin, de la Uzina de frîne din Moscova, Romulus Rus, președintele Consiliului regional A.R.L.U.S.-Hunedoara și ambasadorul R.P. Romîne la Moscova, Nicolae Guină. Festivitatea s-a încheiat printr-un concert prezentat de artiști sovietici și romîni.

## CU CE INCEPE ?

**ORIZONTAL:** 1) O oală... ca un crustaceu! — Ascensor... portativ 2) Transportă un grup în... loja vehiculului! 3) Gîndacul lui Tânase — Barbizon păsăresc 4) Acut! — Copac... cu stele — Protejează capul, dar dă semne de obosescă 5) Se colorează în apă clocotită (pl). — Un cerc... într-insul! 6) Pătrate de 10 x 10 m — Trăsură 7) Era plin de flori zimbitoare în... „Balada chiriașului grăbit” — Profesor mut 8) Pildărie pentru... eratițe — Sincer 9) Romancier portughez (1815 — 1900) — Amor în miniatură 10) Literă grecească... din România! — Insulă... pentru scris — Opt colțuri cu șase fețe — 11) Potecă... în cap-Domnitor... eu zale 12) Inghețată... anulată — Cu cută!

**VERTICAL:** 1) Fire... pentru tipar 2) Agățare — Fala a luat! 3) Din an în an — Aproximativ — Birlie... campion! 4) Protectorii vitei de vie — Un răspuns ce nu se poate da la întrebarea: „Dormi?” — Strigăt de corb 5) Piașărea — Zgîriat (Tr.) 6) Iuți — Odaie... pentru automobil 7) Leah, polonez —

**Nota Bene!** — Contribuții... la înălțime 8) Inel rebusist — Soare de careu 9) Iși face capul tobă — Impreună 10) Monedă portugheză — Dacă este „bine” sau „rău” depinde de purtarea lui 11) Măsură — Posesiv — A întrebuița 12) Pasărea cu... căciulă... — Starea celor fără... verighete.



## Dezlegările jocurilor pe luna septembrie

Nr. 35

### PADUREA

**Orizontal:** 1) Pădure — Pîine 2) Arin — Frunze — 3) Sadoveanu — Ag. — Amare — Cetina 5) Ra — Arbori — Td 6) I — F — D — Rele — U 7) Poieni — Icar 8) Dolnas — A — Ore 9) Ot — At — A-lăută 10) Cer — Almaș — In 11) Iris — Eau — Osc 12) Leonov — Nantă

Nr. 37

### TOT UNU ȘI UNU!

**Orizontal:** 1) Strugur — Tu 2)

Trup — Susur 3) Rum — Cusur — 4) Uc — Cuc — Puc 5) N — Dur Cucu 6) Gnu — Spus — C 7) Urs — Rp — Hu 8) Unu — Vultur 9) L — Turnu — Ru 10) Mu — Nuc — Gaz.

Nr. 39

### IN FAMILIE

**Orizontal:** 1) Bulgakov — Vd 2) Oge — Familie 3) Gorki — Acasă 4) Al — Ana — Trae 5) — Istori-oară 6) Sa — Ag — Zr — E — 7) I — Cehov — F — N 8) Grave — Orară 9) Naz — Nora — Us 10) A-damov — Didi 11) Lar — Văduvie.

## PRIMA TRAGERE SPECIALA

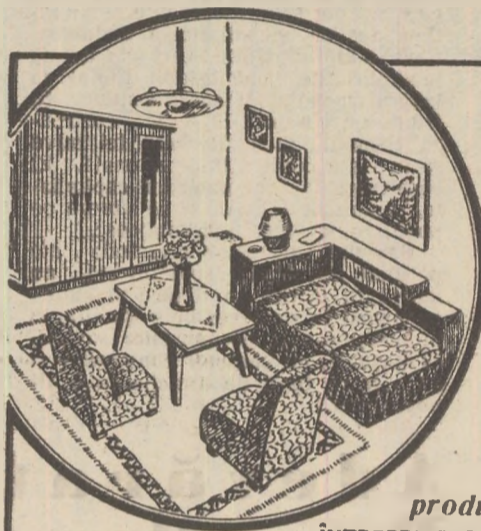
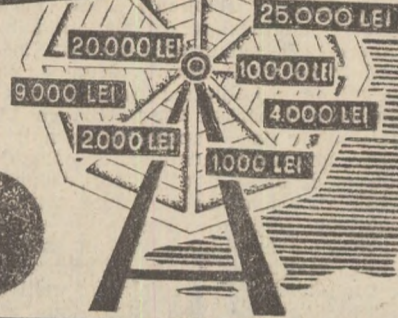
## CU PREMII SUPPLEMENTARE FIXE IN BANI

21  
OCTOMBRIE

LOTO

Se extrag 33 numere

10 PREMII A 50000 LEI



MOBILĂ tip „Constanța” și tip „Sibiu”

BUDANE capacitate 2000—7000 litri

BUTOAIE capacitate 500—800 litri

CAHLE de teracotă

produce și livrează

ÎNTEPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ

**FLAMURA ROȘIE**

BOTOȘANI str. Ștefan cel Mare nr. 25

○ sursă naturală de energie și sănătate:

## LAPTE PASTEURIZAT

in sticle

Cumpărați zilnic lapte pasteurizat (in sticle) de la magazinele alimentare ale comerțului de stat

## Consumați SUC de ROSII



● Băutură naturală, gustoasă, bogată în vitamina A și C ● Foarte indicată pentru funcționarea normală a digestiei, sistemului nervos etc. ● Combate: astenia, anemia etc.

Se recomandă atât pentru adulți cit și pentru copii de toate vîrstele.

Cereți această băutură la toate magazinele și chioșcurile alimentare.

Intreprinderea raională de industrie locală

## „Olga Bancic”

Horezu, regiunea Pitești

produce și livrează:

- liiler — calcar
- mozaic — calcar, granulație de la 1—5
- cahle de teracotă

Plata prin virament, livrarea pe bază de comenzi ferme

**COSTUME NAȚIONALE**  
PE DIFERITE MOTIVE  
COVOARE OLTENEȘTI  
FETE DE MASĂ, ȘTERGARE  
DE ORNAMENT, COVERTURI

produce și livrează, pe bază de comenzi ferme  
**UNIUNEA REGIONALĂ A COOPERATIVELOR MEȘTEȘUGĂREȘTI**  
CRAIOVA str. Maxim Gorki 38

**CEREȚI LA MAGAZINELE DE SPECIALITATE PRODUSELE**

**IDEAL**  
INTREPRINDERII  
**IDEAL**  
MEDIAS

# Neliniștea lumii vechi

În ultimele zile, multe ziare americane publicând fotografia lui Dwight Eisenhower amintesc cititorilor că președintele împlinește luna aceasta 70 de ani. „Cel mai în vârstă președinte din istoria Statelor Unite” — subliniază autorii articolelor din „New York Herald Tribune”, „New York Times” și alte ziare. Și ziaristii subliniază că Eisenhower a doborât „recordul” de vârstă stabilit acum 123 de ani de președintele Andrew Jackson, care a părăsit Casa Albă cu 11 zile înainte de a împlini 70 de ani.

O seamă din comentarii și oamenii politici de aici par că ar dori ca prin aceste raționamente să creeze printre americani impresia că greșelile care au abundat în ultimul timp în acțiunile oficialităților de la Washington sînt explicabile în special prin motive „subiective”. La Casa Albă, spun ei, este un om bătrîn, obosit care acum, înaintea alegerilor, nu mai hotărăște decît puține lucruri... Nu știm care-i situația în alte domenii, dar în politica externă conducătorii guvernului S.U.A. au stabilit, într-adevăr, în ultimul timp, un record sui-generis în ce privește numărul de acțiuni nedibace și de eșecuri, în lipsa de abordare pozitivă a problemelor. Și aici nu-i vorba aîta de oameni — dacă s-bătrîni sau mai tineri, cît despre însăși politica îmbătrînita fără speranță și ruptă de viață.

De trei săptămîni se desfășoară lucrările celei de a XV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. De trei săptămîni în clădirea de pe East-River are loc o amplă discuție de principiu asupra unor probleme care interesează întreaga omenire.

Cercurile monopoliste americane și organele de presă apropiate de ele manifestă o evidentă nervozitate în legătură cu activitatea energetică, colocoitoare, desfășurată la New York de președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., „Nikita Hrușciov stă de vorbă și confidențial și public cu orice lider politic dispus s-o facă”, se lamentează, de pildă, redactorii revistei „United States News and World Report”. Comentarii la fel de iritate publică și ziarul „New York Journal American” din trustul Hearst. Bob Considein, comentator al acestui ziar, scrie plin de amărăciune: „Atîta timp cît premierul sovietic va rămîne la New York el va domina actuala sesiune”.

Activitatea delegației sovietice și a conducătorului ei este subordonată înaltei țeluri ale asigurării păcii și colaborării internaționale, intereselor luptei împotriva militarismului și colonialismului.

Pe ce poziție se situează, însă, politicienii de la Washington? Au profitat ei oare de prilejul cîi la New York s-a adunat un număr atît de mare de conducători de guverne pentru a prezenta propunerii cît de cît importante și constructive?

După părerea multora, atitudinea oficialităților de la Washington a fost rareori atît de pasivă, lipsită de inițiativă și de perspectivă ca acum. Adversarii republicanilor n-au scăpat ocazia ca să se folosească de acest prilej. Candidatul lor la funcția de președinte, John Kennedy, luînd recent cuvîntul a declarat: „Am obosit să citesc dimineața ce face în fiecare zi domnul Hrușciov sau ce face domnul Castro... Aș vrea să citesc ce face președintele Statelor Unite...”

Dacă am încerca, însă să caracterizăm esența eforturilor conducătorilor diplomației americane la sesiunea Adunării Generale și pe culoarele acesteia, am putea-o face cel mai bine printr-un singur cuvînt: „Nu”. Reprezentanții S.U.A. s-au pronunțat împotriva unei dezbateri ample, în cadrul ședințelor plene ale Adunării, a problemei dezarmării.

Ei s-au pronunțat împotriva aducerii problemei lichidării imediate a coloniilor în discuția generală.

Ei au votat din nou împotriva includerii pe ordinea de zi a Adunării a problemei restabilirii drepturilor legitime ale R. P. Chineze la O.N.U.

Ei au votat împotriva cunoscutei rezoluții a celor cinci state neutre, prezentată spre examinarea celei de a XV-a sesiuni a Adunării Generale.

Judecînd după toate aparențele, Washingtonul ar dori ca aceste „Nu”-uri să fie socotite ca jucînd în favoarea sa. Inspiratorii politici americani și organele de presă care le cîntă în strună, făcînd bilanțul primei etape a lucrărilor sesiunii Adunării Generale și vorbind despre rezultatele votărilor în legătură cu diferitele probleme abordate, spun că oricum au obținut totuși ce au dorit... Este, însă, cuminte ca bilanțul de

## Un articol din „Pravda”

pină acum al celei de a XV-a sesiuni a Adunării Generale să fie redus la aceste fenomene pur aparente și de suprafață? Este puțin probabil ca prin intermediul unei aritmetici vulgare să poată fi umbrite problemele serioase ridicate în cadrul sesiunii, să fie estompate divergențele de principiu ce se manifestă cu o nouă forță între politica puterilor occidentale, condamnată în ultimă analiză la faliment, și politica externă a U.R.S.S. și a celorlalte state iubitoare de pace.

Pentru cine înțelege cît de cît problemele politice este evident că importante sînt nu fenomenele pasagere, ci factorii profunzi, de lungă durată. Nici un fel de manevre politice și propagandistice ale politicii occidentale nu pot împiedica evoluția proceselor obiective și a noilor tendințe care se dezvoltă în lumea contemporană și care nu pot să nu influențeze, în ultimă analiză, și activitatea Organizației Națiunilor Unite. Una din aceste tendințe este incontestabil faptul că lagărul mondial al socialismului, în frunte cu Uniunea Sovietică, păstrează temelnic și-și dezvoltă inițiativa sa în viața publică internațională. El constrînge lagărul puterilor capitaliste, condus de S.U.A., să se situeze pe poziții defensive, neavantajate.

Secretul succeselor crescînde ale politicii guvernului sovietic stă nu numai în tactica sa dibacă și suplă, nu numai în strategia bine gîndită, ci în însăși esența propunerilor sovietice pașnice, cu caracter constructiv și cu o mare forță de atracție în ochii popoarelor.

E un adevăr ce nu poate fi trecut cu vederea de o seamă de comentatori politici de aici, din Statele Unite.

Cavalerii ideologiei al „lumii libere” arată o mare neliniște și din pricină că N. S. Hrușciov, luînd cuvîntul la tribuna O.N.U. precum și cu multe prilejuri, nu pierde ocazia să facă o propagandă limpede și accesibilă pentru marile idei ale socialismului în fața celui mai larg auditoriu internațional.

Încă înainte de sosirea conducătorului guvernului sovietic, la 18 septembrie ziarul „New York Times” avertiza: „Premierul Hrușciov... își începe noua-i ofensivă curajoasă în cadrul luptei ce s-a întezit între comunism și capitalism, transferînd-o în însăși inima lagărului advers...”

Recent, același ziar sublinia într-un articol redacțional: „Așa cum am mai avut prilejul s-o aflăm în cursul acestor două săptămîni, premierul Hrușciov nu obosește niciodată... pentru ca cu flece prilej — chiar dacă trebuie să caute mult acest prilej — să dovedească că trapașul tinăr, rapid, adică societatea sa aleargă mai repede decît societatea noastră, pe care în mod public a comparat-o cu un cal bătrîn, obosit”.

Inițiativa politică și ideologică este de partea lumii socialiste. Cu calul îmbătrînît, uzat și discreditat al imperialismului, militarismului și colonialismului, domniile de la Washington și din alte capitale occidentale nu vor ajunge departe.

Aceasta este starea de spirit alarmantă care ia amploare în rîndurile apărătorilor lumii vechi.

T. Timofeev

(Text prescurtat)

## Adevărata față a lui Dag Hammarskjöld

„Organizația Națiunilor Unite a cumpărat o mișcă în sac, dar s-ar putea ca alegerea să fie izbutită”. Așa caracteriza acum șapte ani ziarul englez „Observer” numirea lui Dag Hammarskjöld ca secretar general al O.N.U.

Din păcate, nu putem fi întru totul de acord cu aprecierea ziarului „Observer”. Dag Hammarskjöld era destul de bine cunoscut în cercurile diplomatice și industriale din Occident. Iar cei care l-au cocoșat în postul de secretar general nu se socotau de fel cumpărătorii unei „mișci în sac”.

Dag Hammarskjöld s-a născut în 1905 în orașul suedez Joenköping, într-o familie cu vază. Încă de la începutul secolului al XVII-lea strămoșii lui se bucurau de bunăvoința regelui Suediei, iar tatăl lui era o figură cunoscută în viața politică suedeză, fiind o vreme chiar prim-ministru. De tinăr Hammarskjöld s-a învîrit astfel în cercuri de bossi politici, de industriști și negustori bogați și și-a însușit moravurile reprezentanților elitei capitaliste a țării.

Dag Hammarskjöld și-a făcut studiile la universitatea din Upsala, după care, în fața tinărului absolut s-au deschis perspective nelimitate. Mai întîi Hammarskjöld a vrut să îmbrățișeze cariera literară, declarîndu-se ucenic al lui Joyce, Elliot și Proust. Dar fie că părinții l-au îndemnat să-și schimbe hotărîrea, fie că el însuși și-a dat seama că în cîmpul literaturii nu-l așteaptă lauri de scriitor sau critic, fapt e că ulterior și-a limitat contin-

gențele cu literatura în a purta la el un volumaș de versuri ale vreunui poet la modă și a traduce din cînd în cînd în suedeză opera vreunui scriitor străin. În schimb a început să studieze serios economia. Mulțumită vastelor relații ale părintelui ajunge profesor de economie politică la Universitatea din Stockholm, apoi, intrucît era un tinăr care promitea, a fost numit

### UN „NEGUSTOR DUBIOS” TRAFICHEAZĂ CU SPERANȚELE OMENIRII

secretar și în cele din urmă președinte al conducerii Băncii de Stat din Suedia — Riksbank.

Ca președinte la Riksbank, Hammarskjöld a fost primit în „clubul” celor mai mari bancheri și magnați internaționali ai marelui business. „Meritele” lui erau astfel bine cunoscute și apreciate. Iar cînd Statele Unite, sub presiunea monopolurilor, au hotărît să impună Europei occidentale, slăbite de război, jugul „planului Marshall”, Dag Hammarskjöld a fost solicitat să participe ca expert la elaborarea și traducerea în viață a acestui plan. Colaborarea cu autorii „planului Marshall” n-a rămas fără rezultate pentru Hammarskjöld. Aprecierea de care se bucură în cercurile politice occidentale a fost completată de aprecierile elogioase ale Wal-Street-ului, așa încît a fost trecut pe lista de aur a politicienilor abili și de nădejde. După cum se vede dar, Statele Unite nu l-au propus, în 1953, pe Dag Hammarskjöld ca secretar general al O.N.U. așa, la voia hazardului.

Pentru opinia publică a fost imaginat, însă, un portret cît se poate de ademenitor al secretarului general.

— Hammarskjöld e un om rezervat, necomunicativ — scriu ziarele engleze și americane. Priviți-l statură

## Prieteni S. U. A.



Spune-mi cu cine te însoțești...

Desen de I. Ivanov

scundă, zveltă și părul blond! Nu-i așa că aduce cu un copil timid, modest? Dag are să fie un bun secretar — îi place alpinismul și e pasionat de arta fotografică.

În acest cor ditrambic s-a făcut totuși auzit, e drept însă că cu prudență dar totuși semnificativ, și glasul ziarului american „New York Herald Tribune”, care l-a numit pe Hammarskjöld „cea mai dubioasă marionetă politică din cîte există”. Și politicienii americani nu s-au înșelat.

Timp de mulți ani Hammarskjöld a încălcat sistematic statutul O.N.U., căutînd să-și sporească ilegal împuternicirile și pretinzînd să rezolve problemele internaționale după bunul lui plac, în interesul Occidentului.

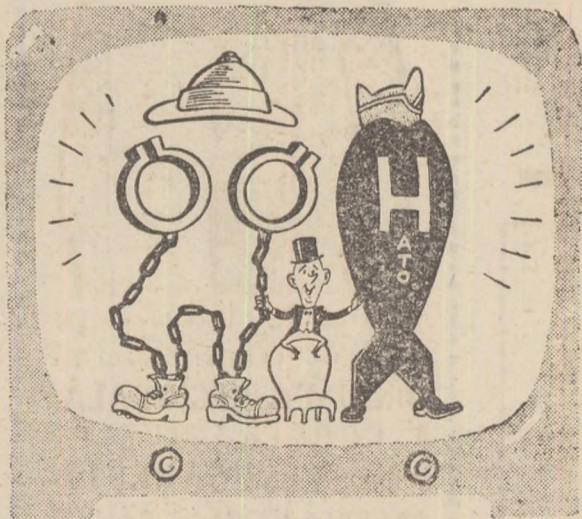
Încă la cea de-a X-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. Hammarskjöld s-a pronunțat fără ocol de partea colonialiștilor, în problema dreptului popoarelor la autodeterminare. Iar în 1956, cu prilejul dezbaterii așa numite „probleme ungare”, secretarul general a depus o activitate febrilă pentru aplicarea rezoluțiilor ilegale îndreptate împotriva Republicii Populare Ungare și a U.R.S.S.

În timpul intervenției armate a S.U.A. și Angliei în Liban și Iordania, Hammarskjöld, în loc să ceară retragerea trupelor anglo-americane, a insistat în realitate pentru extinderea amestecului O.N.U. în treburile țărilor din Orientul Apropiat și Mijlociu sub pretextul rezolvării plîngerii înaintate de Liban împotriva R.A.U. la ordinul puterilor occidentale.

Lista acțiunilor provocatoare ale secretarului general al O.N.U. ar putea fi continuată. Această listă ar putea consemna refuzul de a rezolva problema Laosului în interesul poporului laotian, și discriminarea dovedită față de sovietici cînd a fost vorba să fie incluși în aparatul secretariatului O.N.U. și, în sfîrșit, rolul dezgustător jucat de Hammarskjöld în Congo, rol condamnat de întreaga omenire progresistă.

„Dubiosul negustor”, cum l-a numit odată pe Hammarskjöld un diplomat occidental, a făcut negoț cu acțiunile agresive ale Occidentului. Dar un astfel de „neguțator” n-are ce căuta în Organizația Națiunilor Unite. Poți să faci comerț în propria-ți dugheană, dar nimeni n-are dreptul să traficeze cu speranțele oamenilor, și cu atît mai puțin secretarul general al O.N.U.

L. Kuznețov



Interesele pe care le apără domnul secretar general

Desen de Gr. Oganov